

## SAVAITĖS IVYKIAI

Rašo VYTAUTAS

ANGLIJOJ norima priversti darbiečių partiją prašalinti karo sekretorių Joną Strachek ir karo ministrą E. Shinwell, nes praeityje jie buvo pritarę komunizmo idėjoms. Sakoma, patarimas juos prašalinti atėjęs iš Amerikos.

PRANCIJOS komunistų vadai prisipažįsta, kad darbininkai jau netaip greitai šoka streikuoti, kai partija nutaria, kad streikas reikalingas jos politikos tikslams.

AMERIKOS laivyno viršininkai sako, kad priemonės sekti ir skandinti prieš narlaives (submarinus) nėra tokios, kokių Amerikos saugumui reikalinga. Kalifornijos pakrantėmis, sakoma, slankioja nežinomi submarinai, kurie susekti radaro ir sonaro instrumentų pagalba, bet laivyno nepamatyti.

NEW YORKE prasidėjo kelių merginų kova prieš bartenderių uniją, kuri jas nepriima į uniją ir nenori, kad merginos, ar moterys dirbtų už barų.

VALSTYBĖS sekretorius Achesonas paskyrė republikoną Sherman Cooper, buvusį senatorių, sau patareju. Spėjama, tai pradžia panaujinimo abiejų partijų kontroliuojamos Amerikos užsienio politikos.

MASKVA įsakė rytų vokiečiams daugiau ir skubiai gaminti uranumo metalo, iš kurio daroma medžiaga atominėms bomboms. Vokietukai, sako, perlėtai dirba.

JEI Sovietai pradėtų, kur nors Europoje telkti kariuomenę, tai Amerika turėtų tuojau paskirti 3 ar 4 bilionus dolerių daugiau karo reikalams. Taip sako Amerikos biudžeto sudarytojas Frank Pace.

VIENAS mokslo žurnalas sako, kad taip vadinamos "plokštelės skraiduolės" (flying saucers) esančios slaptas Amerikos laivyno pasidarytas lėktuvas. Laivyno vadai, kol kas, sako, tai žurnalistų prasimanymas.

SVEDAI raportuoja, kad Baltijos juroje manevruoja du Sovietų karo laivai, vardu Nemunas ir Ural.

PRANCUZIJA jau pasieks 48 naujos mados karo lėktuvai, kuriuos Amerika davė tikslu padėti jai apsiginkluoti prieš Maskvos imperializmą.

CEKOSLOVAKIJOS komunistai areštavo ir teisai dar dešimtį katalikų kunigų ir sako visi prisipažinę esą šnipai.

AMERIKOS policija nušovė Bulgarijos žydėlių Austrijos sostinėje, kuris budavo pavagia Sovietų reikalaujamus žmones iš Amerikos zonos ir atiduoda Maskvos žvėriškai policijai.



Nr. 14-tas

WORCESTER, MASS., BALANDŽIO (APRIL) 8-tą D., 1950 M.

Telefonas Dial 5-1094

Vol. XXIX

## Europos Žmonės Laukia Velykų Bijodami Naujų Persekiojimų

Paryžius, baland. 6.—Velykų šventės Europoje šįmet bus minėtos su baime dėl naujų žiaurių komunistų prieš katalikų bažnyčios persekiojimų Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. Patikimos žinios Paryžiuje ir kitur pranasauja, kad prasidės tuojau tuose kraštuose smarkūs persekiojimai, ir išreiškia baimę, kad gali įvykti arkivyskupo Josef Beran Čekoslovakijoje, ir arkivyskupo Stefan Wyszyński Lenkijoje, taip kaip buvo nužudytas kardinalas Mindszenty.

Žinios iš už anapus geizminės uždangos pakartotinai tvirtina, kad bolševikų kalnamas Vengrijos primas kard. Mindszenty esąs miręs Budapešto kalėjime.

Komunistų vadai iškviol lėtai ir atsargiai veikė, nes Lenkijoje ir Čekoslovakijoje 90 nuosimtis gyventojų yra katalikai. Romanijoje ir Vengrijoje komunistai daug smarkiau persekiojo bažnyčią, nes ten mažesnis nuosimtis katalikų.

Yra daug ženklų, dėl kurių katalikai nujaucia naujų, žiauresnių persekiojimų. Anksti kovo mėnesį, Vatikano paskutinis atstovas msgr. Ottavio De Liva, buvo prašalintas iš Pragos. Arkivyskupas Beran laikomas po areštą ir negalėjo laisvai vaikščioti iš savo namų aukštai ant Hradšchin kalno nuo birželio 19-tos. Komunistiška spauda ir radio pakartojančiai puola bažnyčią dėl prieš - valstybinius veikimus. Ypač komunistai pyksta, dėl įvykusio stebuklo Čihost miestely Bohemijoje, kur Panelės Marijos stovykla nusikreipė į vakarus laike pamaldų.

Čekoslovakijoje virš 1200 katalikų kunigų yra kalėjimuose. Seminarijos ir bažnytinės mokyklos uždarytos. Kovo 20-tą Pragoje, visi protestantų ir kitų tikybų (apart katalikų) bažnyčių vyriausieji pasirašė ištikimybės priesaikas. Vienok, Romos katalikų vyskupai, vadovaujant arkivyskupiui Beran atsisakė pasirašyti. Nepaisant to, žmonės lankosi į Didžiosios Savaitės pamaldas, nors jų vardai užrašomi ir fotografuojami išeinant ir įeinant į bažnyčią.

Atvykus sovietų maršalui Konstantinui Rokossovskui į Lenkiją, tenais prasidėjo aštrus katalikų persekiojimas. Romanijoje ir Bulgarijoje bažnyčios yra suvalstybtintos. Komunistai bando Čekoslovakijoje ir Lenkijoje suvalstybtinti bažnyčią ir ją prirašyti visus katalikus.

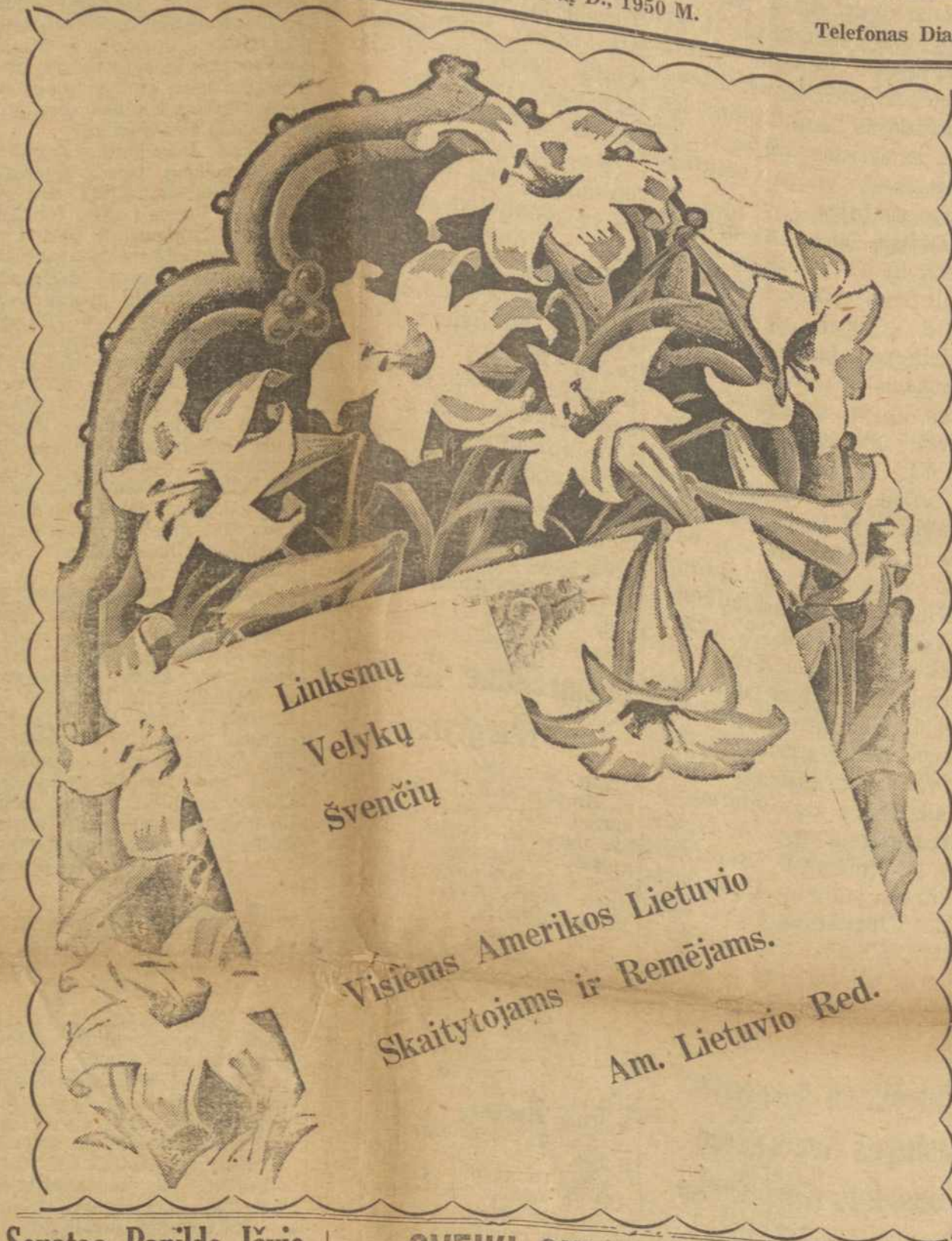
Paskutinės žinios praneša, kad Čekoslovakijoje devyni katalikų kunigai nuteisti kalėjimams už išdavystę, gi vienas iki mirties.

## Dar 30 Sovietinių Laikraščių Uždrausta Skaityti Užsieniečiams

Berlinas, baland. 5.—Kaip iš Maskvos privačiai pranešama, Sovietų vyriausybė užsienio diplomatams ir žurnalistams nutraukė prenumeratą dar trisdešimtį sovietinių leidinių, kuriuos šie anksčiau gaudavo.

I draudimo sąrašą įtrauktas ir oficialus Aukščiausiojo Sovieto (parlamento) biulienis, kurio uždraudimas, kaip svetims, taip ir rusams apunkina susipažinimą su sovietų įstatymais bei valdžios reikalavimais.

Daugumoje tai yra moksliniai ir techniniai žurnalai, kurie liečia chemiją, fiziką ir inžineriją. Taip pat keliata bendro turinio dienraščių leidžiamų pasieninėse Sov. respublikose. Kadangi sveitims negali keliauti po Sov. sąjungą, tai dabar jie liko atkirsti nuo paskutinio žinių šaltinio, kurios liečia tam tikras sritis.



## Senatas Papildo Išvietintų Priėmimo Įstatymą

Washington, bal. 5.—Senato didžiumos balsais buvo priimta virš 130 amendmentų papildant Išvietintų Ypatų priėmimo bilium. Senatas turi pasilikti sesijoj pakol nebus galutinai nutarta dėl biliaus. Pagal praplėstą bilium, 1. bus įleista 359,000 išvietintų ir 54,744 vokiečių išvartų laike karo iš savo namų sveturi; 2. bus DP programos pratestas dar vieniems metams, iki birželio 30, 1951. 3. panaikinta reikalavimas, kad 40 nuosimčių išvietintų priimtųjų būtų baltiečiai, Baltikos valstybių gyventojai ir, kad kitas 30 nuosimčių būtų ukraininkai; 4. nustatyta sausio 1, 1949 vietoj gruodžio 22, 1945 kaip diena, kada ypatos turi but pasiektė okupuotus zonas; 5. suteikta imigracijos ir konsularinėm tarnybom galią nuspręst ypatos tinkamumą buti priimtu; 6. priimta 20,000 našlaičių vieton 5,000; 7. Sov. Valstijų piliečiai tiktai gali suteikti dokumentus arba darbo ir buto garantijas.

## SVEIKI SULAUKĖ ŠV. VELYKŲ

Velykų švenčių proga sveikinu visus bendradarbius, aukotojus ir visus geros širdies tautiečius kurie artimo meilės ir gailingumo jausmo vedami šelpė vargan patekusius tautiečius, nesigailėdami ne savo darbo, ne pinigų, ne užbaigto darbo. Dar lieka Europos stovyklose 4000 šelpiamų lietuvių tremtinių, kurie ar tai dėl ligos, ar dėl senatvės negali išemigruoti ir turi gyventi labai varginose sąlygose. Visa jų viltis ir paguoda, kai jie susilaukia dovanų iš savo Amerikoje gyvenančių tautiečių. Jie tada atgija, dvasiniai sustiprėja, vienišumo jausmas pranyksta.

Svėsdami šv. Velykas, šią Kristaus Prisikėlimo šventę, nepamiršime sušelpiti nelaimingųjų. Siame labdaros darbe BALFas mielai Jums padės ir patarpininkaus, o Visagalis Dievas lydės Jusų artimo meilės darbus gausiomis malonėmis.

Linkiu visiems, kartu su atgimstančia pavasario gamta, šventiškos nuotaikos ir geriausių pasisekimų visuose kilniuose sumanymuose, o tremtiniams ištvermės ir tikėjimo, kad Dievas jų neapleis ir kad jie pagaliau po tiek ilgų vargų ir kentėjimų susilaukė laimės ir ramumo.

Tegu linksma Aleliuja atneša naujų vilčių ir sustiprina mūsų tikėjimą į Lietuvos prisikėlimą, o per tai į greitesnį mūsų vargšų brolių išlaisvinimą iš baisios vergijos!

KAN. PROF. JUOZAS B. KONCIUS  
BALF'o Pirmininkas

## PROFESORIUS PASIMOKINO

Vokietys profesorius Noack visados pirdavo vokiečiams susitarti su Maskva. Jis buvo pakviestas į rytų zoną skaityti tenykščiams vokiečiams paskaitų. Bet greitai vyrukas apsigylė. Po pirmos paskaitos, kitos jam buvo uždraustos, ir jis buvo išpėtas, kad sovietų policija jį areštuos. Profesorius spruko atgal pas amerikonus ir dabar jau daugiau nebesiulo vokiečiams ieškoti susitarimų su komunistais.

## ĮVAIRIOS ŽINIOS

### TRUMANAS SIŪLO PREKYBINĘ PROGRAMĄ

Prezidentas Trumanas nori prikalbinti republikonų vadus prisidėti prie demokratų ir paruošti tokią programą tarptautinei prekybai, kuri nutiestų pagrindą darbui ir pelnams. Amerika, sako dabar parduodanti sveturi gaminių už 16 bilionų dolerių, bet pati iš kitur tesiperka tik už 10 bilionų. Tokiu būdu, visi kraštai serga dolerio liga ir negali galo su galu suvesti.

### EUROPAI ISTORINĖS DIENOS

Amerikos komisionierius Vokietijai J. J. McCloy Amerikos Kongresui pareiškė: "Europai ateina sunkios ir reikšmingos dienos. Sovietija ruošiasi smogti Vakarų demokratijoms per Vokietiją. Gegužės 28-tą Maskva ruošiasi pasiųsti dešimčius tukstančius jaunuolių, už kurių nugaros slėptųsi komunistų gengsteriai, į Vakarų zoną, Berlyne. Bus bandoma pakelti riaušes ir jų priedanga paimiti Berlyno valdžią".

### EISENHOWERIO PATARIMAI

Buvęs Amerikos kariuomenių vadai, generolas Eisenhower, Kongresui patarė paskirti dar 500 milionų dolerių ir tais pinigais sudaryti 48 lėktuvų pulkus, paskirti daugiau kariuomenės Alaskon ir pasigaminti geresnių ginklų prieš submarinus.

### PUSĖ MILIONO PROFESIONALŲ

Šiais metais apie pusė milijono Amerikos jaunimo baigs kolegijas ir universitetus. Visi gaus diplomus ir stos į profesionalų gyvenimą. Bet, sakoma, daugeliui bus sunku rasti atitinkamų darbo vietų. Ypatinai sunku bus inžinieriams ir advokatams. Gydytojai ir kiti sveikatos srityje profesionalai lengvai gaus darbų.

### STALINO KIAULIŠKAS BIZNIS

Kiaulės šerių pirkėjai New Yorke sako, dabar jie šerius, kuriuos pirkdavo Kinijoje, turi pirkti iš Sovietijos. Biznis dabar einas šitaip: Stalinas iš Mao superka kinų kiaulių šerius už rublius, kurių niekas pasaulio rinkose neima, ir tuos šerius parduoda amerikonomams, už ką gauna gerus aukso dolerius.

## Amerikos Lietuvis Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus

14 Vernon Street

Worcester, Mass.



# LIETUVIAI AMERIKOJE

## NEW HAVEN, CONN.

### Velykų šventiems Besiartinant

Štai jau atėjo gražusis pavasarėlis visa gamta pasipuošusi savo puikiais pavasario rubais primena kiekvienam lietuviui, kad su pavasariu, taipgi artinasi ir brangi pavasario šventė Velykos. Velykų šventės yra reikšmingos kiekvienam krikščioniui, bet jos dar yra reikšmingesnės lietuviams, nes primena tas dienas, kada gyvenom Lietuvoj ypatingai nepriklausomoj Lietuvoj, kaip iškilmingai dievotai ir linksmai švęsdavom Velykas. Taigi dabar gyvenant šiame laisvam krašte mes, lietuviai taipgi turėtumėm pasistengti, taip pat iškilmingai švęsti šią brangią šventę su visomis jos gražiomis tradicijomis.

Vietos švento Kazimiero parap. klebonas kun. A. E. Gradeckas praneša, kad Priskelimo iškilmingos šv. Mišios įvyks 6:00 val. sekmdienio rytą ir taipgi sekms kitos šv. Mišios kiekvieną valandą lig 11:00 valandai, kviečia nuoširdžiai visus parapijiečių, naujakurių ir geros valios lietuvius išklausti šventų Mišių ir pasinaudoti proga susitaikinti su savo Atpirkėjum.

Prie šios progos vietos korespondentė sveikina su šventoms Velykoms mūsų kleboną, vikarą, visus parapijiečius, naujakurius ir geros valios lietuvius, linkėdama visiems Linksmų Švenčių.

### Velykų Vakare šokiai

Švento Kazimiero vyrų klubas rengia šokius Velykų vakare parapijos svetainėje 339 Greene St., į kurios nuoširdžiai kviečia visus vietos ir apylinkių kolonijų lietuvius atsilankyti ir paremti naudingą tikslą.

### Katalikiškos Draugijos Rengia šokius

Pranešu visų lietuvių žiniai, kad balandžio 29 d., parapijos svetainėje įvyks smagūs šokiai, kurios ruošia šios parapijos visos katalikiškos draugijos bei kuopos, dėl padengimo lėšų įtaisymo patogios virtuvės parapijos svetainėje. Reikalas yra labai naudingas, taigi kviečiam visus parapijiečius bei lietuvius paremti šių šokių vakarą savo atsilankymu. M.

## "I Am An American Day"-1950 m.

Prezidentas Trumanas proklamacijoj paskelbė sekmdienį, gegužės 21 d. 1950 m. kaip "I Am An American Day".

Savo proklamacijoj prezidentas ragina visus amerikiečius "pakartoti savo pasišventimą idealams, kurie nustatė mūsų Tautos likimą ir pasiryžti ištikimai atlikti Amerikos pilietybės pareigas". Prezidentas prašo visų federalinių valstijų ir vietinių pareigūnų, kaip ir patriotinių, apšvietos, miestų ir kitų organizacijų ir grupių suurošti tinkamas ceremonijas apie gegužės 21 d.

## GARDNER, MASS.

### ATGAIVINTAS "AUŠROS" CHORAS

Prieš keleta metų Garderyje buvo susiorganizavęs ir veikė mišrus "Aušros" vardo choras, vadovaujamas J. Stačioko, kuris turėjo didelį pasisekimą netik Gardner apylinkėj, bet taip pat yra dainavęs Boston, Greenfield, Athol ir kitur. Tačiau, prasidėjus Pasauliniam Karui ir vyrams išėjus į kariuomenę, choro veikimas buvo sustojęs.

Dabar, atvykus daugiau lietuvių ir pradėjus plėsti kultūrinę veiklą, š. m. kovo 28 d., Naujakurių Komiteto iniciatyva buvo suauktas pirmasis choro susirinkimas, kuris nutarė vėl atgaivinti gyvavusį "Aušros" chorą. Chorui vadovauti pasižadėjo muz. Vladas Adomavičius iš Athol, Mass. Pirmam susirinkime dalyvavo tik vienuolika dainininkų, tačiau yra pasižadėjusių prisidėti dar koks dešimt ir tikimasi, kad sekančiam susirinkime jau bus per dvidešimt choristų. Repeticijas daryti nutarta antradieniais 7 val. vak. Miller's Opera Hall. Choro atgaivinimu labai rupinasi p.p. A. Nakutis, A. Juška, P. Baltusnik ir iš naujakurių: P. Mulevičius, V. Tonkunaitė ir J. Vaitaitis. Tenka tik palinkėti chorui vėl skleisti lietuvišką dainą po plačiąją šalį. J.V.

### Paiškomi Asmenys: Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke

BAUBLIENĖ - Savickaitė Veronika, ir brolis Savickas, Jonas iš Aukšpamečių km., kelbės vl., Raseinių ap.

BRUŽAS, Domininkas, iš Kalvių km., Kražių vl., Raseinių ap.

DOBILAITĖ, iš Skverbių km., Subačiaus vl., Panevėžio ap.

GABARTAS, Juozas ir Kazimieras, iš Mozuriškių km., Gėlgaudiškio vl., Šakių ap.

GOPENAS, ar Hopenas, Lionginas.

HOPENAS, ar Gopenas, Lionginas.

JUŠKA, Adomas ir jo sesuo Elzbieta, iš Asiuklynės km., Subačiaus vl., Panevėžio ap.

KAMINSKIS, Jonas, iš Radviškių km.

KARALIUS, Vincas, iš Pypliškės km., Paežerių - Kriukų vl., Šakių ap.

MACLAUSKAS, Augustas ir Ignatas, iš Šilaikių km., Obelių parap., Rokiškio ap.

MOTUZIENE, Veronika, ir vyras Motuzas, Juozas.

PANAVAS, Adolfas.

PIEŠINA, Rapolis, s. Dominiko ir Barboros, iš Deltuvos, Ukmergės ap.

RACKAUSKAS, Juozas ir Kazys, iš Rumainių km., Šetas vl.

RADZEVIČIUS, Petras Simonas, iš Juozapavos km., Vilkaiviškio ap., sunus Petro ir Marijonos Ališauskaitės.

RUTKAUSKAS, Petras, iš Grigikių km., Bagaslaviškių vl.

SAVICKAS, Jonas, ir jo sesuo Baukienė - Savickaitė, Veronika, iš Aukšpamečių km., Kelmės vl., Raseinių ap.

TRAKSELIS, Antanas, Benius ir Karolis, iš Kalvių km., Kražių vl., Raseinių ap.

VALAUGA, Antanas, iš Pagriežių km., Andrioniškio parap., Anykščių vl., Panevėžio ap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

## NEWARK, N. J.

### JAUKUS SODALIEČIŲ VAKARAS

Sekmdienio vakare, kovo 26 dieną, Moterys Sodalietės suruošė kortavimo vakarėlį, Šv. Jurgio draugijos svetainėje, 182 New York Ave., 6-tą valandą vakare. Žaidimai prasidėjo tikrai į laiką. Publikos buvo pusėtinai prisirinkę. Teko matyti, lošėjai žaidė su kortomis, o kiti žarstė kaulukais.

Kurie laimėjo dovanas, gavo labai gerus daiktus. Moterys sodalietės gerai pasirodė ir davė labai gerus naudingus daiktus laimėti bilietukais. Po visko, moterėlės davė visiem skanaus torto, moterų pagaminto, ir sykiu kavutės. Jos pavaišino visus skaniai. Šio vakarėlio surengimui pasidarbovo sekančios: J. Tamušienė, M. Balčiūnienė, L. Krescienė, S. Drazdauskienė. Šios ypatos labai daug pasidarbovo organizacijos gerovei. Svečias

### Pažūrėkime Krepšinio Rungtinių

Š. m. balandžio 15 d., šeštadienį, Brooklyno E. D. YWCA namuose, Marcy Ave. ir So. 9th St. kampas, įvyks dvigubos krepšinio rungtinės. Vaziuojant viršutiniu traukiniu (elevated) išlipti Marcy Ave. (Broadway-Jamaica line).

6:30 val. bus priešžaismės, kur Lietuvių Atletų Klubo antroji komanda žais prieš vieno ispanų komandą, o 8:00 val. svarbiosios rungtinės: Lietuvių Atletų Klubas - Glendale Recreation. Priešrinkami bus stiprūs ir jų sudėty matysim du Long Island universiteto, vienos stipriausios studentų komandos J. A. Valstybės žaidikus, brolius Keller.

Visos rungtinių pajamos eina BALFO naudai. Kviečiami visi skaitlingai dalyvauti ir pažūrėti įdomių rungtynių ir tuo pačiu prisidėti prie mūsų tautiečių tremtyje gelbėjimo.

## HARTFORD, CONN.

### GRAŽUS MENO VAKARAS

Henriko Kačinsko, A. Gustaitiško, Januškaitės Meninis Pasirodymas Hartfordo Lietuviams.

Mūsų publikai patiko Bostono ir New Yorko meniškieji artistai, o Hartfordiečiai susilaukė menininkų gražių komplimentų. Toki išpuodžiai vienų ir kitų iš įvykusio Lietuvių Dainos ir Literatūros vakaro klubo auditorijoj sekmdienyje, 26 d. kovo.

Programa graži ir ilga, bet įvairi. Šią gražią meniškąją programą išpildė šie artistai: kompozit. Henriko Kačinskas, rašytojas Ant. Gustaitis, žymus humoristas, Lietuvos valstybinės operos artistė Januškaitė - Zauzienė ir dainininkas J. Mičiulis iš Waterburio, pianu visiems artistams akompanavo p. Eleonora Dvaronaitė - Mimiukienė. Rengėjais šios programos buvo dr. Dirmeikis, Liet. Dailos Meno Parodos vedėjas taktininkaujant TMD 66-to skyriaus nariams. Programo vedėju buvo p. Z. Strazdas, K-to pirm. p. Stankevičienė.

### ARTISTAI IR JUMORISTAS

Reikia pasakyti, kad ši meniška programa buvo didelė naujienybė mūsų publikai, paliko malonius išpuodžius. Labiau susižavėjo mūsų meno mėgėjai artisto Henriko Kačinsko talentu, tikrai, šis artistas genialus. Jis skaitė Vyskupo A. Baranausko eilėraštį "Anykščių šilelis", šis klasikos kurinys nelengvas scenoje išpildyti, padramatizuoti, bet p. Kačinskas žaviai jį išpildė ir susilaukė gausių aplođismetų. Visi kiti jo pasirodymai buvo sūktikti ir palydėti aplođimentais. Jo bendrasis artistas, humoristas, Antanas Gustaitis žavėjo

ir socialiaj pajuokino publiką. Jo humoristikoj posakiai, vaidyba labai publikai patiko. Reikia pasakyti, kad jis savo jumore daug ryškios kritikos ir meninės jumoristikos duoda išsaukdamas publikos šypsena ir tankiai ekstatiška susižavėjimą.

Dainininkas p. Julius Mičiulis turi gražų balsą, gerokai išlavintą, bet gi silpnoka, tačiau jo gražus scenoje laikymasis kai koncertinio artisto papildomai vokališkąj trukumą ir daro malonų išpuđį. Kas kita su operos artistė Januškaitė - Zauzienė, ši solistė greitai patrukė mūsų publikos dėmesį, nes jos sceniško laikymosi nuotaika ir dainavime jausminga šypsena, jos stiprus, galingas, gražus mezzo-soprano balsas kupinas dramatiško skonio žavi publiką.

Solistė Januškaitė - Zauzienė paliko malonų išpuđį, susilaukė ovacijų kai ji išėjusi dainuoti, arijas iš operos Le Cid (prancuziškos) ir romantinės Opr. - Carmen pasikvietė buvusį Lietuvos valstybinės operos dirigentą, gerb. p. Marijošius akompanuoti jai pianu. Kadangi p. Marijošius mūsų publikai žinomas, mėgiamas, tatau už artistės gražų gestą - pakvietimą jo kai buvusio savo bendrabarbio - publika sukėlė ovacijas abiems. Januškaitė išpuđingai dainavo šias prancuziškoj operų arijas lietuvių kalboje, p. Marijošius palydėjo jai pianu, labai išpuđingai jiedu savo rolę lošė ir buvo sveikinami publikos gausiais aplođimentais.

Žodžiu, šis meniškasis vakaras buvo sekmingas, publikos buvo arti 400 žmonių. Svečiai, artistai buvo šauniai pavaišinti klube, buvo gražių kalbų, kurias pasakė TMD Pirm. W. M. Chase, p. Z. Strazdas, art. Henrikas Kačinskas, humoristas Gustaitis ir kiti. Vaisių progą p. Stankevičienė vadovavo, jai padėjo dr. Colney. Ilgai vietos meno mėgėjai nepamirš išpuđių, kuriuos paliko šis meniškasis parengimas. Koresp.

### Šv. Metų Paminklo Vajus

Jubilėjiniai metai slenka. Nepalikime jų be paminklo. Pastatykime senai laukiamą lietuvių, Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyne, Putnam, Conn. koplyčią, iš kurios sklīs garbė Marijai ir kilis maldos už tėvynę.

Laikas jau pradėti, bet statybos fondas dar nepakankamas. Kopyčios pastatymui reikia apie \$50,000. Šiai sumai surinkti skelbiame N. P. Seserų Vienuolyno Statybos Fondo Šventųjų Metų Vajų nuo šv. P. Marijos Apreiškimo, Kovo 25 d. iki jų galui.

Visus prašome būti kopyčios, to lietuviško š. Metų paminklo, statytojais. Nė viena auka, nė vienas aukotojas nebus užmiršti. Visi Kongregacijos geradariai, gyvi ir mirę, atmenami nuolatinišose seserų maldose: už juos atnašaujamos šv. Mišios, laikomos novenos, atliekamos įvairios kitos pamaldos.

Be to, aukotojai bus įamžinti ir matomu būdu. Kopyčioje bus įrengta aukotojų Garbės Lenta, užvesta kopyčios statytojų garbės - Aukso Knyga, kiekvienam duodamas atitinkamas pažymėjimas:

Aukojusiam \$1,000 - paskirta prašas Garbės Lentoje, Kopyčios Garbės Fundatoriaus Diplomas ir Lapas su fotografija Aukso Knygoje.

Aukojusiam \$500. - įrašas Garbės Lentoje, Kopyčios Fundatoriaus Diplomas ir Lapas su fotografija Aukso Knygoje.

Aukojusiam \$100. - Kopyčios Garbės Statytojo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje.

Aukojusiam \$50. - Kopyčios Statytojo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje.

Aukojusiam \$25. - Kopyčios Statybos Rėmėjo Pažymėjimas ir vieta Aukso Knygoje.

Visiems kitiems, aukojusiems ne mažiau \$5.00 - įrašas Aukso Knygoje ir šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo Paveikslas su įrašymu: "N. P. Vienuolyno Kopyčios Statybos Rėmėjui". Aukojusiems mažiau \$5.00 - įrašas Aukso Knygoje ir toks pat paveikslas mažesnio formato su tuo pačiu įrašymu.

Kas nenori išnykti, kaip lauko smilga ir būti užmirštu - čia tinkamiausia vieta palikti savo vardą.

Kviečiame ir prašome į talką parapijas, organizacijas ir at-

skirus asmenis. Kiekvienas idėkime savo pyletę į šį prasmingą paminklą.

Kas nori padirbėti Marijos garbei, kas gali bent kiek prisidėti prie praktiško šios lietuviškos institucijos įsistiprinimo, kviečiame į vajuos talkininkus ir prašome atsiliepti, suteiksimė smulkesnių nurodymų.

### Aukokime ir aukokimės Marijai už Lietuvą!

Aukas ir laiškus prašome siųsti šiuo adresu: Immaculate Conc. Convent Building Fund R.F.D. 2, Putnam, Conn.

### N.P.S. Vienuolyno Statybos Komitetas:

Kun. P.-M. Juras (Lawrence, Mass.) Pirmininkas, Edv. Čiočys (Providence, R.I.), Sesuo M. Augusta (Putnam, Conn.), A. Kedienė (Hartford, Conn.), Inž. J. Kuodis (Worcester, Mass.), Pr. Razvadauskas (So. Boston, Mass.), Marija Vaisnorienė (Worcester, Mass.), ir Ant. J. Vasiliauskas (Lawrence, Mass.) - Kom. Nariai.

### KLIAUSIMAI IR ATSAKYMAI

#### Kada JAV Vėliava Buvo Priimta?

KL.—Kada JAV vėliava buvo priimta?

AT.—Birželio 14 d., 1777 m. Amerikos Jungtinių Valstybių Kongresas priėmė vėliavą sekama rezolucija—"Nutarta, kad Jung. Valstybių vėliava susidarys iš tryliko raudonųjų ir baltųjų juostų, kad tas 13 baltų žvaigždžių samburis mėlyname fone reiškia žvaigždyna."

#### Kaip vėliava pagerbiama?

KL.—Kaip privalome pagerbti vėliavą?

AT.—Kada vėliava nešama, moterys pridėda dešinę ranką ranką prie širdies, vyrai nusiima kepurės. Uniformuoti asmenys pareiškia pagarbą pridedami dešinę ranką prie kepurės.

Vėliavai visados reikia skirti garbės vietą—dešinėje arba pirmo kitų vėliavų procesijoje, kalbėtojo dešinėje ant estrados arba salės priekyje, jeigu toks pat aukštumas, salės dešinėje pusėj. Neiškabinkite, bet kokios kitos vėliavos aukščiau Amerikos Jung. Valstybių vėliavos.

#### Ištikimybės Priesaika.

KL.—Kur gali rasti Ištikimybės Priesaiką (The Oath of Allegiance)?

AT.—Čia paduodame—"Prisiekiti būti ištikimu Amerikos Jung. Valstybių vėliavai ir jos reprezentuojamai Respublikai; vienai tautai nedalomai, laisvai ir teisingai visiems."

#### Kur randasi Nepriklausomybės Namas?

AT.—Nepriklausomybės Namas randasi Philadelphiajį Chestnut gatvėje. Jis yra labai senas murinis pastatas su bokštu. Čia gimė Amerikos laisvė. Čia Jurgis Washingtonas buvo paskirtas kariuomenės vyriausiu vadu. Čia Nepriklausomybės Deklaracija buvo priimta ir pirmą kartą perskaityta žmonėms. Čia šios šalies tėvai pasirašė mūsų Laisvių Charterį, Amerikos Jung. Valstybių konstituciją. Ir čia yra Laisvas Varpas,—kuris paskelbė šios šalies laisvę.

#### Konstitucijos Priedai.

KL.—Kiek priedų turi Amerikos Jung. Valstybių konstituciją?

AT.—Dvidešimt viena. Teisių Bilius.

KL.—Kas yra Teisių Bilius?

AT.—Pirmi dešimts Konstitu-

cijos priedai sudaro Teisių Bilijų. Pirmas straipsnis liečia tikybos, žodžio ir spaudos laisvę; antras, teise turėti ir nešioti ginklą, trečias—apgyvendinimas kareivių; ketvirtas—saugumas nuo neteisėtų kratų ir suėmimų; penktas—kaltinamojo teisės kriminaliniam procese; šeštas—greito teismo, liudininkų ir etc. reikalavimas; septintas—prisiėkusių teismas civilinėse bylose; aštuntas—užstatai, mokesciai ir baumsės; devintas—žmonių teisių išlaikymas; dešimtas—prklausančios galios valstijoms ar tautai.

#### Ką tik atvykęs tremtinis nori tapti JAV piliečiu.

KL.—Brolio vaikas ką tik atvyko į Ameriką, dabar dirba ukėj. Jis manęs klausia kaip gali Amerikos piliečiu. Pats nežinau ką jam patarti. Ar galima gauti kokią pilietybės knygutę? Jis angliškai skaito ir supranta.

AT.—Common Council of American Unity turi puikią pilietybės knygutę "How To Become a Citizen of the United States". Išaiškina visą pilietybės procedurą—kaip paduoti prašymą pirmoms popieroms, kaip išpildyti pilietybės peticiją ir išaiškina paskutinį išklausymą. Knygutę randasi virš šimtas klausimų ir atsakymų, su kuriais pilietybės kandidatas turi būti apsiapazines. Knygutę yra ir JAV konstitucija. Ši knygutę plačiai vartojama, turi vėliausius įstatymų pakeitimus. Kaina yra 50c (penkiasdešimt centų). Galima gauti iš Common Council for American Unity, 20 West 40th St., New York. (Tąsa ant 3-čio pusl.)

### "Amerikos Lietuvis" Skaitytojų Žiniai

Primename gerbiamiems Amerikos Lietuvis skaitytojams, kad mes taupydami atskirų siuntinėjimų raginimams apsimokėti už užvilktą prenumeratą dabar nesiučiamo, tad visiems viešai, bendrai primename, kad malonėtumete už užvilktą prenumeratą atsilyginti.

Amerikos Lietuvis Adm. 14 Vernon Street

### Progresas Ir Sabotažas

Kasdien buna gyvenime, ir kaip su juo orientuotis? Ar lietuviai yra liuosi nuo to? Skaityk "Lietuvių Naujienos" kas mėnesį, kaina \$1.00 metams.

LIETUVIŲ NAUJIENOS 332 N. 6th Street, Philadelphia 6, Pa.

Vietiniai ir Importuoti Gėrymai Pristatomi į Namus

**Edward Yanover's**

PACKAGE STORE

Ušaiško TADCASTER ALŲ \$2.75 už dėšę, plus už bonkas. Rumiška Degtinė—VODKA 100% ir kitus Alkoholinius Gėrymus

278 MILLBURY GATVĖS

## ŠLIUPTARNIAI

Pirmutinė tokia teisinga, atvira, įdomi ir stambi KNYGA (ISTORINIS ROMANAS) apie Amerikos lietuvių tautinį ir kultūrinį atgimimą, apie jų sunkumus, vargus, kančias ir kovas dėl geresnio būvio ir šviesesnio rytojaus...



652 didelio formato puslapiai; Dr. Šliuptar, "dėdės" šerno ir Kun. Dembskio atvaizdai; audeklo viršeliai.

Kaina tik \$5.00; mažiau kaip 1 centas už puslapį!

Reikalaukite šiuo adresu:

DR. AL. MARGERIS 3325 So. Halsted Street CHICAGO 8, ILL.





PIRMASIS WORCESTERIO VYSKUPAS

Budriosios Dievo Apvaizdos išmintingais keliais Berybėj visatoj greit rieda šis mūsų pasaulis, Kame visi tvariniai, augmenija ir žmonija visa Savo egzistencija duoda Jam garbę aukščiausia. Menkiausi gyvybė, mažiausis sėklos grudelis, Nebekalbant jau apie žvaigždynus, kalnus, juras Siekia savo paskirties ir taip tobulai yra sutarvykta, Kad ir galingam žmogausprotui tik reikia stebėtis. Pradedant atomo—mažiausios medžiagos dalelės, Ir baigiant stambiais tvariniais, galingoms valstybėms, Nuo amžių jau yra toki tvarka, kad pasaulyje visur randasi Pavaldiniai ir valdovai, kurie ir tvarko gyvenimą užbriėtais tikslais. Dvasios srytyje įrgi turime tikinčiuosius ir jų sielovadus, Kurie Apvaizdos parinkti įstarp įvairiausių žmonių, Kristaus Bažnyčios pašventinti visi žmonijai vadovauja, O tokiais yra popiežiai, vyskupai, kunigai—žodžiu dvasiškija. Jaunos, garbingai prakilnios Worcester, Mass. vyskupijos, Kuri popiežius Pijaus XII 1950 m. vasario 1 d. tapo įsteigta, Pirmuoju ir dabartiniu vyskupu, aukšto mokslo ir dorybių vyru, Yra Jo žkscelencija Jonas - Juozapas Wright'as, bostonietis veiklus. Garbingas Ganytojas visai nėra svetimas mums patiems, Kruopščiai ir sunkiai jis dirbo kaip vyskupijos kancleris Ir profesorius Bostono kunigų seminarijoj, o kaip vyskupas Visiems buvo tikras bičiulis, patarėjas, ypač broliams lietuviams. Ši margaspalvį pasaulį jis laimingai išvydo, užgimęs 1909 m. liepos 18 d. garsiam Boston, Mass. mieste, Iš labai dievotų ir pavyzdinių Jono ir Enrietos Cokely - Wright'o tėvų, Ir nuo pat mažens apylinkėj buvo pavyzdingiausių vaiku. Jaunystėje verždamasis į aukštojo mokslo dausas, Jis lankė uoliai kolegiją gimtame Bostono mieste, Vėliau gi Romoj garsiam šv. Grigaliaus universitetė Tapo vainikuotas Teologijos Doktorato laipsniu. Jaunystės skaisčios jo troškimai išsipildė su kaupu: 1935 m. gruodžio 8 d. Romoje jis tapo išventintas kunigu, Ir už šventą gyvenimą, dorybes popiežiaus giliai įvertintas, 1947 m. birželio 30 d. konsekruotas tituliarių Aėjojos vyskupu. Kaip žmogus—yra labai šviesas proto ir aukso širdies, Kaip mokslininkas—apvainikuotas net dvejuoju doktoratu, Kaip kunigas—šventas, pavyzdingas, uolus savo pareigoje, Kaip vyskupas—reikia tikėtis, N. Anglijoj visiems bus požiba! Matydamas, taip prakilnią ir dorybėmis puoštą asmenybę, Jo šventenybė Pijus XII paskyrė jį Pirmuoju Worcesterio Vyskupu Iš Springfield'oatskirtos naujos vyskupijos, iškilminga bula-dekratu. Ir jis tapo aukščiausiu Ganytoju net 225,000 pavestų jam sielų. Vos tik pirmą syk įžengs į savo naujos diecezijos ribas, Jisai jau suspėjo užkariauti visų tikinčiųjų protus ir sielas, Tas pasireiškė laike jo ingreso į šv. Pauliaus katedros patalpas, Arba viešą Wore. Auditoriume pagerbimą daug-tukstantinės minios. Tat ir mes visi lietuviai—pasauliečiai ir dvasiškija visa, Nuoširdžiausiai linkėjame savo naujam Ganytojui—Dievo palaimos, puikiausios, geležinės sveikatos, našių darbo vaisių. . . . Tu visais mumis vadovauk, o mes seksime tavo patarimų keliu. Ad Multos Annos!—ilgiausių, laimingiausių meteliu, Ir dar garsesnį, tikrai nuoširdų lietuvišką VALIO! Garbingai prakilniam vyskupijos ir sielų Vadovui, Pirmajam Worcesterio, Mass. ir energingam Vyskupui. Gyvuok su mumis gan ilgai, visiems buk prakilniu švyturiu, Vyskupijai ir katalikybei šviesk, rodyk kelią savo plunksna, žodžiu, To mes ir trokštame iš mūsų mylinčių Jūs lupų ir širdžių, Prakilniam Ganytojui, JO EKSCLENCIJAI JUNUI J. WRIGHT'ui! PADANGĖS ARAS.— 1950 m., Kovo 7 d., Athol, Mass.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

(Tąsa nuo 2-tro pusl.)

Tremtyns Austrijoj. KL.—Mano pusbrolis dabar gyvena stovykloje, Amerikos zonoj Austrijoj. Pasiekė Austriją sausio mėn. 1949 m. Noriu padėti jam atvažiuoti į JAV, kur yra daugiau jo giminių. Ar jis gali atvykti pagal Displaced Persons Act? AT.—Ne. Jusų pusbrolis negali atvykti pagal Displaced Persons Aktą. Buti įleistu pagal įstatymą, ateivis turėjo atvykti į Amerikos, Britų arba prancūzų zoną Austrijoj, Vokietoj arba Italijoj ant arba prieš gruodžio 22 d. 1945 m. Kongrese yra pasiulyti priedai prie šio įstatymo, bet jie padės tik tiems, kurie atvyko į tas zonas prieš sausio 1 d. 1949 m. Dėl tolimesnių informacijų prašome parašyti Common Council for American Unity, 20 West 40 Street, New York City, po mėnesio laiko, kada bus galima pranešti apie Kongreso prarvestus pakeitimus.

Kur Galiu Gauti Kopiją Displaced Persons Act.

KL.—Dirbu fraternalėj organizacijoj. Žmonės nuolat prašo informacijų apie Displaced Persons Act. Kur galima gauti to įstatymo kopiją? AT.—Praeitais metais Common Council for American Unity išleido knygutę su paaiškinimais, ir kadangi Kongresas dar lig šiol nepriėmė pasiulytų priedų galima tą knygutę vartoti. Vardas yra "The Admission and Resettlement of Displaced Persons". Čia išaiškinta, kurie skaitomi tremtiniai—pagal įstatymą. Kas gali partraukti tremtinius į JAV; atvykimo sąlygas; tremtinių pareigos po įleidimų ir t.t. Knygutę kainuoja 75c—kreipkitės į Common Council for American Unity, 20 West 40 st., New York City.

Pakeitimas Vardo.

KL.—Atvykau į JAV prieš keturis metus. Jau turiu pirmas popieras ir išbuves čia penkis metus prašys pilnos pilietybės. Amerikiečiams sunku išarti mano vardo. Kaip aš galiu pakeisti savo vardą? AT.—Kada prašys pilietybės pačiu laiku paduok aplikaciją pakeisti vardą. Naturalizacijos Teismas pakeis tavo vardą, kada tapsi piliečiu ir tavo naturalizacijos sertifikatas bus išduotas nauju vardu. Teismas paprastai padaro pakeitimą, jeigu yra gera priežastis. Pinigų nereikia mokėti jeigu pakeitimas yra dalis tavo naturalizavimo. Aišku, kad gali paduoti prašymą Teismui bile kada. Bet Teismui reikia užmokėti. Jeigu pakeisi vardą po naturalizavimo, ir reikalaus naują sertifikatą naujų vardų, turėsi užmokėti penkis dolerius už naują sertifikatą.

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ — LINKI — STANLEY J. WACKELL Automobilių, Rakandų, Namų Apraudos Agentas TEL. 5-2492 237 MILLBURY ST., - WORCESTER.

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ — Nuo — L & K MOTORS JUOZAS LIETUVNINKAS Sav. GRABOWSKI AIKŠTĖ - TEL. 2-8750 Worcester, Massachusetts Užlaikom Gasolino Stotj ir Taisom Įvairių Išdirbysčių Karus

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ LINKI A. F. BELEVICK 63 SOUTHBRIDGE ST. - TEL. 2-3650 Auburn, Massachusetts

LINKSMŲ VELYKŲ SVENČIŲ — Inrengiam Visus Rakandus Į Namus MILLBURY FURNITURE CO., Inc. 190 MILLBURY ST. - WORCESTER, MASS. Telephone 2-5936

LINKSMŲ VELKŲ SVENČIŲ Mano Skaitlingiem Lietuviam Draugam JOHN M. TULLY INSURANCE AGENCY 332 MAIN ST. - TEL. 3-0757 Room 515 - 516—Worcester, Mass.

LEONAS ORENTAS

ROJUS

Komunistams okupavus Lietuvą, aš norėjau tapti komjauniumiu

Šią žinią gavę, taip garsiai riktėjom "Valio!", kad net sargas atrakino duris ir įbėgo pažiūrėti, kas čia darosi. Nuo šiandien prasidėjo ilgos laukimo dienos. Kiekvienas tikėjom, kad mūsų šeimos pasirūpins gauti vokiečių pilietybės dokumentus ir tuo budu mes išeisim iš šitos peklos. Tie, kurie negalės tokiu budu išvažiuoti, gali tikėti greito karo, kuris mus taip pat išvaduos. Tiesa, iš vokiečių nieko gero nesitikėjom, nes žinojom, jog prie vokiečių reikės taip pat kėsti badą ir mušimus, bet geriau buti vargu kulturingos tautos, negu šitų aziyatų, kurie apie kultūrą nieko nenusimano ir visi bemoksliai. Kodėl "tėvelis" Stalinas nesistengia rusų tautą išmoksinti, aišku: juo labiau žmogus mokytesnis, tuo labiau jis galvoja ir daugiau supranta. Jei rusų tauta būtų išmoksinta, tau "Stalino saulės" diktaturai būtų galas: jis būtų senai išvytas iš Rusijos, o jo vietoj valdytų demokratiškai išrinkta vyriausybė, nes niekas netikėtų jo melaginstėmis apie vergovę kitose valstybėse, niekas netikėtų geresniu gyvenimu Rusijoj, negu "buržuazinius" kraštus. Dabar, gi, kada visi gyventojai yra bemoksliai, kada niekas, išskiriant kelis patikimus partiečius, negali išvažiuoti į kitas valstybes ir pamatyti ki-

tokio geresnio gyvenimo, tiki ir turi tikėti tuo, ką sako "mokytojas Stalinas". Tokios ir panašios kalbos dabar buvo pas mus. Stebėtina, kaip visi atgijo: pradingo ludešys, nevilitis. Patys stebėjomės, kaip labai visi pasikeitė. Ne tik mes, bet ir mūsų viršinkai pasikeitė . . . ir, stebėtina, į gerąją pusę. Aiškiai matėm, kad jie pradeda mums pataikauti: pasibaigė šukavimai ant mūsų, nebespardė daugiau, kartais tyčia nepastebėdavo, kad ryte kuris ilgiau nesikelia, arba dienos metu atsigula. Jautėm, kad jie mums stengiasi įtikti? Tas raštininkas, kuris mane nubaudė "šlapiuoju karceriu", vieną kartą, per vakarinį patikrinimą, net užklause, kaip mano sveikata, bet su pasibjaurėjimu nustumiau jo ranką ir nieko neatsakiau. Tik žydai sargai liko toki pat ir vis žiauriai su mumis eigėsi, o vieną kalinį iš gretimos, trisdešimtos kameros taip smarkiai sumušė į galvą su raktais, kad jis tą pačią naktį mirė. Jį sumušė už tai, kad jis, kelis kartus įspirtas, pasakė: —Spardy dabar kiek nori, nes greitai to malonumo jau neturėsi! Po šių žodžių žydas ėmė daužyti su raktais kalinį toli, kol šis be sąmonės parkrito ant žemės. Tai buvo Juozas Rudokas, iš Vilkaviškio apskrities. Jo šeima randasi dabar Vokietijoj. Panašų pasikalbėjimą turėjo ir mūsų kamera su vienu žydu. Vieną vakarą, kai buvo vakarinis patikrinimas, du kaliniai nestovėjo išsitempę. Žydas, pribėgęs prie jų, smogė su kumštumi į veidą ir riktėlėjo:

—Negalvokit, kad bus karas ir ateis kas nors jus vaduoti. Jūs, šunsnukiai, mes pirmiau iškarstysim po kalėjimo langais. —Apie kokį karą tu, drauge, šneki?—paklausė vienas kalinys. —Nenuoduokit tokių avinėlių! Aš žinau, kad jus pasiekė buržujų skleidžiamos žinios apie karą. Jie savo melagingom kalbom ir kontrrevoliuciniams laikraščiams nori sukelti žmones prieš mus. Bet bukit ramūs—mūsų Raudonoji Armija nugalės kiekvieną priešą! —Ačiu už įdomias žinias, drauge raštininke! Mes apie joki karą nežinojom. Jei jau laikraščiai apie tai rašo, kaip jūs sakot, tai žinios turėtų būti tikros. Paklausim apie tai kalėjimo viršinką, kai jis ateis ir pasakysim, kad jūs mums taip sakėt!...—labai šaltu balsu atsakė vienas karininkas. Žydelis tuo momentu raudo ir balo iš pykčio. Jis suprato, kad negerai padarė, šitai išsitaręs, nes mes galėjom dabar drąsiai kalbėti apie karą ir nebijodami pasakyti, kad raštininkas tai pasakė. Žydelis, kiek pamikčiojęs, dar bandė teisintis ir išsiginti, kad apie karą nieko nesakė, bet kameros vyresnysis drąsiai užprotestavo: —Drauge raštininke, tamsta trukdai mus, nes privačiom, ne tarnybinėm kalbom kalbėdamas, neleidi mus gulti. Mes rašysim skundą! Pamatęs drąsų kameros vyresniojo veidą ir mūsų pajukiančias šypsenas, žydelis keikdamas išbėgo per duris. Rytojaus dieną apkalbėjom šį ir kitus panašius įvykius, kurie ro-

dė, kad laisvėje niekas neabejoja, jog bus karas. Kartu stebėjomės ir savimi, kad toki drąsus pasidarėm. Reikėjo tik porą kalinių naktį išvežti tardymui, juos gerai sumušti ir mūsų viltys būtų dingusios, vėl butume pasidarę avinėliais ir kantriai bei tyliai kentę mušimus ir kitus nedateklus, del kurių kelėm dabar didelį triukšmą. Kad šitai būtų įvykę, įsitikinom. Vieną vakarą jau buvom sugulę, kaip pradėjo rakyti duris. Visi staiga pakėlėm galvas, pažūrėti. Aš visas sudrebėjau iš baimės, nes atrodė, jog ateina mane vest į tardymus. Atsidaro durys ir įeina sargas ir enkavedistas. Pradėjau drebtį, kaip elektros kratomas, nes neabejojau, jog manęs atėjo vestis. Enkavedistas su panieka pažūrėjo į visus, išsiėmė kažkokį raštelį ir pašaukė vieną draugą. —Juozas Bendikas! —Aš!—atsiliepė pašauktasis. —Vstavai (stokis)!—riktėlėjo enkavedistas. Kaliniui atsistojuj, enkavedistas paklausė jo tėvo vardą, gimimo datą, gimimo vietą ir ilgai žiūrėjo į kalinį, paskui į raštelį, kurį turėjo rankoj, vėl į kalinį ir vėl į raštelį; supratau, kad enkavedistas turi fotografiją ir tikrina, ar tai tas pats žmogus. —Apsivilk! Važiuosu su manim—pagaliau ištarė enkavedistas, po ilgo tikrinimo. —Kur?—paklausė draugas. —Netamstos dalykas!—žvėriškų balsu sušuko enkavedistas. Mačiau, kaip draugas drebėjo vilkdamas rūbais. Man taip gaila jo pasidarė, kad bučiau sutikęs jo vietoj važiuoti. Buvau įsitikinęs, kad jau su juo bus

blogai, jei net pagal fotografiją tikrino. O jis turi penkis vaikus ir žmoną!... Išėjo. Kameroj pasidarė taip tylu, kad galėjai girdėti skrendantį uodą. Visus apėmė tokia baimė, kad bijojom išarti žodį, tik karininkas kelis kartus apsivertė ant kito šono. Iš jo staigų judesių aiškiai supratau, kad nervuojasi. Neuzilgo ir kiti draugai pradėjo nervuotai vartytis.... Ilgai, labai ilgai visi neužmigom, nes rūpėjo draugas. Švilpukas pažadino visus iš miego. Pirmiausia žvilgterėjau ton vieton, kur gulėjo vakar išvestas draugas; jo dar nebuvo. Beveik žodžio neištarus, apsiirėngė visa kamera; tylėdami ir nusiprausėm. Sargas, kuris dalio pusryčius, net paklausė, kodėl mes toki nusiminę šį rytą. Mat, anksčiau, po sužinojimo apie piliečių vežimą Vokietijon, mes kiekvieną rytą keldavom triukšmą, kai įpildavo—kuriam nepilną puoduką kavos, kai duonos riekės kampas budavo nutrupėjęs, o šiandien visi tylėjom. Vos spėjom pabaigyti valgyti, vėl rakina kameros duris. Ne tik aš, bet ir visi draugai sudrebėjo. Atsidaro durys ir . . . linksmai šypsodamasis, įeina vakar išvestas draugas. —Broliai, aš laisvas!—džiaugsmingai sušuko jis, nespėjus nei durų sargui uždaryti. —Ar suprantat, aš laisvas!—vėl sušuko, matydama, kad mes stovim ir tylim. —Sudurnavojo, aš pagalvoju. Sargas irgi neuždarė durų, bet stovėjo tarpduryje ir žvilguojo į mus ir į neseniai įleistą draugą. —Bet tu gražintas į kamerą atgal!—atsakė vienas draugas. (Bus daugiau)

"ROJUS" LIETUVOJE

Pereito sekmadienio rytą, per radio "Gintaras", Stalino saulės apšviestas tarškalas pranešė, kad visokios mašinos, ypatingai ukio padargai, daromi iš geležies. Tai iš ko buvo daromi iki šiolie? Pagal tą tarškalą, tai neišpasakyta pažanga dabar mūsų tėvynėje. Ežerai ir pieną pavirto. Kur augo didelės, ten dabar rožės ir lelijos žydi. Vietoj vandens, vynas upėmis teka. Kur usnys veisėsi, dabar ramuniai ir raudoni dobilai vingiuoja. Kiaulės šeriamos medumi. Neišpasakytas gerumas gyvent rojuj. Štai tas rojus ne kur nors ant marso bet ant žemės orlaivių keliaujant, po 30 valandų galima jau nusikristi į Maskvą aplankyti Staliną. Vienok "Vaskos ir Vankos" nejudą, vargsta šioj kapitalistų vergijoj. Rodosi yra ir fondai—užtikrintos kelionės į rojų, tai kodėl nepasinaudoja? Vadinasi, Stalino saulės apšviestieji yra dideli bailiai. Jie patys akrai paskui Staliną eina bet patys bijo patekti į tą rojų, tik kitiems siūlo. J.K.



## NACIŲ NAGUOSE

K. B-NIS

Aš labai nustebau, kad anketa buvo Gestapo rankose. Dar daugiau nustebau vyresnio bendradarbio kerštinga taktika. Ką gi padarysi: pikta dvasia su priemonėmis nesiskaito. Lietuviškai kalbą smogikas, man kiek plačiau pasiaiškinius, pasakė, kad anketa jiems neturinti reikšmės, nes jie puikiai žina, kokiomis aplinkybėmis Lietuvos mokytojai panašias anketas turėję užpildyt. Dar kiek patarė; nuvedė vėl celėn. Draugai apspinta klausinėti.

Kitą dieną ir vėl tardymas. Prieš akis tie patys smogikai, tik jau uniformuoti.

—Tai tamsta tvirtinat, kad neturėjot tikslo sabotuoti ir agituoti?

—Taip,—atsakiau. Aiškiai pastebiu, kad smogikų tonas švelnesnis.

—Už savo parodymus, jei jie pasirodys klaidingi, teks tamstai skaudžiai nukentėti. Taip pagrąsinęs išėina už valandėlės įteikia atleidimo raštą ir taria:—Jūs busit paleisti. Jeigu gi bandysit vėl agituoti arba mūsų akciją sabotuoti, teks su mumis ir vėl pasimatyt. Bet tada jau bus kitoks pasimatymas!

Palydėdamas į celę, pridurė:

—Lietuviai inteligentai mūsų didžiosios akcijos neremia ir visokiais suktais būdais ją trukdo. Mes sugebėsime jų atsikratyti.

Kodėl smogikų su manimim buvo gan taktiškai elgiamasi kvotos metu, man taip ir paliko neaišku. Spėju, kad artėjančio fronto pasėkos. Jau jie tuo metu turėjo perpildytas areštuotųjų stovyklas ir manimi nenorėjo apsisunkinti. Antra, mano pasiteisinimai padėtį kiek sušvelnino:

Atsisveikinu celės draugus, liudnus, nežinomo likimo laukiančius. Gatvėje kažkokia sunki našta nukrito, pasijutau laisvas, bet pergyvenimai ir požemio įspūdžiai vėl prisilėgė. Telefonu informuoju žmoną, sūnų. Jie džiaugiasi, atvyksta patikti. Mano gi ausyse skamba lietuvių kalinių žodžiai: "Atneškite cigarečių", "broliai, gelbėkite, šalta" . . . akys tebestovi smogikų smugiais suraizyta kalinio nugara. O gelbėti nėra jokios galimybės, nes nieko neprileidžia, nieko negalima įduoti.

Namie naujiena: mokiniui, mokytojo išdavikui, iš mano dėstomojo dalyko metinis pažymis parašytas patenkinamas. Jis perkeltas aukštesnės klasės, nors turėjo likti antrus metus toje pačioje. Tupčiojimo politika ir pataikavimas okupantams daugiau nusiųrė, negu pedagogikos principai.

### APKASŲ NEKASIU

Tai šen, tai ten svyčioja raudonos gaisrų pašvaistės, sproginėjimai, artilerija. Antra savaitė vokiečių kariai traukiasi į vakarus. Daiktus išvežu į kaimą. Gyventojų akyse baimė. Daug kas norėtų bėgti, bet kur? Kybartuos prie sienos žmonių prisigrūdę, neleidžia, sklinda gandai, kad maista atima. Vienas kitas gyventojas, butiniausias daiktus pasiėmęs, sprunka kur gali. Po ilgų svarstymų su skaudančia širdimi nutariame atsisveikinti gimtąją žemę. Nors ir baisu važiuoti svetimojon žemėn, okupanto žemėn, tačiau įsitikinimas, kad sąjungininkai tuoj sugniuždys smogikų galybę, padiktuoja aplieisti tėvų kraštą. Likti Lietuvoje ir vėl pergyventi raudonos pabaisos terorą ir klastą buvo per daug baisu. Vargais negalais pasiekiu Kauną. Čia jau tikra panika. Vokiečių įstaigoje, kuri išdarinėja leidimus išvažiuoti darbams, tik keletas žmonių, įstaigoje jaučiamas nerimas. Pasiseka gauti leidimus išvažiuoti vakarinėn Vokietijon. Dezinfekciją už visą šeimą atlieku aš vienas už gabaliuką lašinių. Pasirodo, kad per sieną nepraleidžia nė su leidimais. Kybartuose vyrus ir moteris gaudo darbams. Gatvėse pasirodyti pavojinga. Pasislapstę kelėtą dieną, slaptomis, geležinkeliečius "patėpę", sugrįžtame namo.

Gatvėse ir pakelėse išskabinėjami skelbimai, kad visi darbingi vyrai ir moterys turi eiti apkasų kasti. Apylinkėse pasklinda kariškų sunkvežimių su kariais ir policininkais, kurių uždavinys gaudyti vyrus ir moteris. Stengiuos nesirodyti. Parugėję įsitauju slėptuvę ir ten skaitau. Pietų metas. Ma-

ne pakviečia valgyti. Ramina, jog nieko nesimato. Išlendu eiti. Tuo metu prašvilpia sunkvežimis. Vokietis mane pastebi, sustabdo mašiną ir kviečia sėsti. Bėgti vėlu. Nors namai čia pat, bet nei papietauti, nė darbo drabužiais persivilkti neleidžia. Šeimą ir vėl palieku ašarojančią. Nieks nesako, kur mus veš ir kada paleis. Padangėje tai vienur, tai kitur švaistosi lėktuvai ir negalėtingai puola įvairius taikinius. Tenka matyti ir pamušų, degančių vokiečių lėktuvų. Armotų simfonija kas kart garsesnė. Langai ir net sienos dreba. Horizonto pakraščiai raudonuoja. Kauno pusėje dangus padengtas tirštais dumų kamuoliais. Šiurpa kelia nuolatiniai Kauno įmonių sprogdinimai. Naciai besitraukdami naikina brangų mūsų tautos turtą.

Sunkvežimis vis birzgia ir sukinėjasi iš vieno kaimo į kitą. Ukininkai, jau patyrę žmonės, moka saugiai pasislėpti. Gudresnėji "medžiotojus" kai kur pavaišina degtine. Mūsų sunkvežimyje po keletos valandų atsiranda apie 20 vyrų. Net ir seni žmonės imami. Galiausiai mus nuveža pas stambų ukininką B. Vienas sargybinis lieka mus saugoti, kiti nueina vyrų ieškot. Deja, nė vieno namie! Patvoryje didelis avietynas suvilioja "medžiotojus", ir jie ima smaguriuoti. Aš greit orientuojuos bėgti. Pro palapinės plyšį stebėjau aplinką. Sąlygos neblogos: kalneliai, javai, kieme krumai. Sargybinį pasiprašau leisti atsigerti. Šis po trumpo svyravimo leidžia. Tik įbaugina greitai grįžti. Smaguriaujantieji mane pastebi, bet nieko nesako ir toliau valgo uogas. Priebutyje susitinku pažįstamų moterų ir gimnazistę, kuri man atvelka gerą litrą skanaus skystimo. Čia pat išpėju moteris, kad aš tuoj bėgsiu. Jos išsigąsta. Begerdamas nutaikau tinkamą momentą ir duodu valią kojoms. Peršoku per tvorą, įlendu į krumus, prašvilpiu per kažkokią miegančią žmogystą ir, kvapo neatgaudamas, nukuriu pagrioviais. Kai jau kokį puskilometrį nukuriau įlindau į rugius, atsiguliu į tarpę, užsidangsciau žolėmis ir tik tada ramiau atsikvėpiu. Bet neilgai mano ramybė trukdo: po kokių dešimties minučių giržniu ateina. Jau net per rugius brenda, visai netoli manęs. . . "Viešpatie, neapleisk",—galvoju. Einančio žingsniai pamažu nutolsta, pagaliau visai nutyla. Dar šiek tiek apsidangstau. Nepraėina nė dešimt minučių, ir vėl žingsniai. Šį kartą tiesia mano kryptimi. Praužęs—pamaniau—ir pasiryžau visokiems netikėtumams. Didžiausiam mano džiaugsmui švystelia civilio žmogaus kepurė! Taigi, esama ukininko.

—Nu?—prataria jis ir išmeigia akis į mane.

—Nagi, prieteliau, pas tamstos kaimyną nuo vokiečių pabėgau ir čia įlindau. Gal jau labai nebarsi, kad rugius mindžioju?!

—Kur čia barsi, džiaukis bile pasprukai. Tai kas gi esi, kad bėgai?

Pasisakau, kas esąs ir kodėl bėgau. Ukininkas visai nušvinta, pažinęs savo žmogų. Aš iš slėptuvės vis dar nekeliu, o jis sako:

—Tai drąsus esi, tamsta. Galėjo biauybės nušauti. Aš pamaniau, kad koks banditas ir ėjau žiūrėti.

Apsišvalgę ir man patarė eiti pas jį. Ten busianti saugesnė vieta. Užtikrinu, jog nieko nematyti. Taip aš ir padariau. Mūsų pasiūstoji senutė pranešė, kad iš kaimyno prusokai, kiek pasidairę ir nusikeikę, nuvažio toliau. Vadinas, laimingai pasprukau. Dabar vėl rūpėsčio, kaip greičiau namikiams pranešti. Namu eiti pavojinga. Palaukęs pavakarės, per laukus pasileidau namų link. Pakeliui pažįstami pavaišina ir dar ant kelio pasiūlo. Eiti irgi ne visai saugu, nes baisu besišvaistančių vokiškų mašinų. Visa laimė, kad javai padeda slapstyti. Arti namų pas ukininką St. pasinformuoju apie frontą. Jau rusai, žvalgybiniai daliniai, šilė už 15 kilometrų. Apsistoju visai arti namų pas ukininką Ž. ir duodu žinią apie save. Už pusvalandžio aš jau sunaus ir žmonos džiaugsmo glėbyje. Kiek daug kartais išgyvenai baimės ir rūpėsčio ir koks didis triumfas esti, kai laimingai visa pasibaigia, tegali suprastai tik tas, kas pats pergyveno. Deja, dar rūpėsčių priešakyje visas kalnas! Šeima apie mano pabėgimą visai greit sužinojo, nes likusieji tuoj žinią paskleidė. Po manęs dar pora pabėgo.

(Bus daugiau)

## PRISIKĖLIMAS

Sumirgėjo visas kraštas, sužaliavo plačios pievos—priskėlė mūsų kraštas!

Kur nežiuri—kitas upas; pamiškėje teka upės, paliai upę žydi ievos, o už upės karklai supas ir dainuoja: naujas upas.

Ten toliau giria nubudo, o galilaukėj—užprudo, šalia gojaus želia naujas vasarojus.

Prisikelsim mes taip pat, kaip naujas rytas, taip, kaip saulė suliepsnojus, taip, kaip žalias vasarojus.

Ar dar priešai šiandien jaučia, kad širdys mūsų kerštas siaučia, kaip šiaurės palaidas vėjas, kaip įniršęs piktadėjas!

Neišnyks tėvų idėjos, nepražūs dar mintys kilnios, mūsų širdys ugnim pilnos nuplasnos poryt į Vilnių.

O lietuvi! mano mylimas lietuvi, augęs tylinčiuos šiluose, kur siubuoja aukšti uosiai kur šalis visa žieduose, kur kas rytą, vos tik diena jau pravitus vyturių nesuskaityti.

Taip, kaip mūsų graži tėvynė, kaip pavasarį beržynai, mes atgimkime iš naujo ir širdys įžiebkim krauja!

Ei, nedrįskit—mes įnirtę, mes pašėlę, mes šiandien kardu pavirtę laukiam dvyliktai suskambant.

Trūks kantrybė—prisikelsiu, ir žaibų audras sukelsim! Nors ir kryžiais apsikaisę, nors kalnai kapais pavirtę, mes taip pat, kaip ir kadaise šventon žemėn tikintieji, ryt, poryt visi nueisim ten, kur mus prispausti brokur lig šiolei liai, jie dar saulės niešvydo.

Tėvų žeme mylmoji, kuri šiandien suliepsnojai, ar jauti, kad toluomoje ten į pietus jau nustojo saulė švietus ir dangus toksai aptemęs?

O Tėvyne, išsilgo mūsų krutinės, širdys tapo jau plieninės, rytoj rytą prisikelsim, žirguos sėsim ir skriaudėjus ten nudėsime!

(Iš "Kario")

## DIDELIS OBUOLIŲ IŠPARDAVIMAS

"Cold Storage" obuoliai — MacIntosh, Baldwins, Delicious ir kiti. Visokių rūšių ir visokių kainų. Krautuvė atdara nuo 9 iki 9 kasdien. Adresas:—

11 Mendon St. - Tel. 7-4214 Worcester, Mass.

Sulig reikalavimo, užsakymus pristatome į namus dykai. (4-8)



## Mokslo Kampelis

### AR PLANETOS STEBI MUSŲ ŽEMĘ

Daugumas įvairių išvedžiojimų daro prielaidą, kad esą kažkokių protingos butybės, jau kuris laikas, iš kitų dangaus kūnų, stebi mūsų žemę ir jos gyvenimo reiškinius. Visų pirma kyla klausimas, kuriuo jau seniai susidomėjusi žmonija: ar kituose dangaus kūnuose yra gyvybė? Ir bendrai—ar iš viso yra galima kituose dangaus kūnuose kokia nors gyvybė?

Į šią klausimą gamtininkai, biologai ir filosofai atsako teigiamai: gyvybė yra visuotinė, kosminė.

Apie žemės kažkokią "pirmybę", pranašumą leidžia galvoti tikrai per siauras mūsų protas. Visata yra berybė—tokia berybė, kokios mes negalime savo protu ir net lakiausia fantazija įsivaizduoti. Danguos erdvėje "plauko" ne milijonai, bet milijardai dangaus kūnų, arba tokių "sistemų", kaip kad mūsų saulės sistema—su 9 savo palydovais (Merkuras, Venera, Žemė, Marsas, Jupiteris, Saturnas, Uranas, Neptunas, Plutonas) yra milijonai. Kokios tos erdvės, kokios tie dangaus plotai, galima tikrai tiek vaizduotis, kad nuo kaikiurių žvaigždžių šviesa ligi Žemės eina milijonus metų, o šviesa per vieną sekundę nueina 300,000 kilometrų (apie 187,500 mylių).

Taigi, šituose žmogaus neįmatuotuose dangaus erdvės plotuose, tarp milijonų ar milijardų dangaus kūnų, žemė yra tikrai mažytė dulkėlė. Didžiulis jai tikrai nėra ku. O jau galvoti apie tai, kad ji yra kažkas ypatinga—dar mažiau pagrindu. Visatoje, kurios dydžio mes net suvokti negalime, žemė yra tikrai menka dulkėlė.

Bet mokslas jau visiškai tvirtai yra nustatęs, kad žemė yra sudėta iš tų pačių sudedamųjų dalių, iš kurių yra sudaryta ir visa Visata. Atominės paslapties atidengimo (dar ne visiško) amžiuje, grubiai sakant, Visata yra sudaryta iš 92-jų elementų, kuriuos mokslas dabar jau suveda prie vienos substancijos, kuri yra visų tų elementų sudarymo alfa ir omega—prie energijos. —Visa Visata—visos žvaigždės, planetos, kometos ir erdvė, yra sudaryta iš tos pačios medžiagos. O ta pati medžiaga visur turi ir tas pačias savybes. Jeigu ji Žemėje duoda gyvybę, tai ji taipgi duoda gyvybę ir kitose planetose. Todėl neabejojama teigiama, kad pav. Marse gyvybė yra. Tai parodo žiemos ir vasaros Marse atmainos, kurias pastebi astronomai. Mac Laughlin ir mano, kad žemė stebi ir joje nori apsigyventi Marso piliečiai, nes Marse, kuris yra toliau nuo Saulės (228 milijonai kilometrų, o žemė—149 mil. km.), ir jau žymiai atšales, darosi jiems peršalta gyventi. Marsiečiai, esą, todėl gali bandyti įsiveržti į žemę, nukelti desantą iš dangaus. Tai būtų labai įdomu, jeigu tai nebūtų tikrai prileidimas.

Tačiau biologai visai aišku, kad gyvybė kituose dangaus kūnuose yra.

Beje, apie gyvybę yra visokių teorijų, kurios jau seniai kvaršina palyginti labai menkas žmonių galvas. Mozė teigė, kad gyvybė Žemėje sukūrė Dievas, visatos kūrėjas, anot Vyduno—Didysis Slėpinys, kurio esmė šv. Jonas Evangelistas suveda į sąvoką žodžio, kuris "buvo pas Dievą, ir žodis buvo Dievas". H. Richteris sugalvojo kosminę teoriją, kuri teigia, kad visatoje klaidžioja dalelytės, kurios į dangaus kūnus pernešančios gyvybės pradų. W. Preyeris, sumanęs tęstinumo teoriją, teigia, kad Visatoje visa yra kilę iš gyvos medžiagos, kuri ir tęsia gyvybę. Šv. Arrhenius savo panspermizmo teorijoje teigia, kad kosminėje erdvėje nuolat sukinėjasi gyvos dalelytės, kurios patenka iš gyvybės turinčių dangaus kūnų ir ta gyvybė apkrečia ir kitus dangaus kūnus. Naujausia Pfluggerio teorija teigia, kad gyvybė atsiranda iš negyvos medžiagos, veikiant termocheminėmis prielaidomis ir jėgomis. Pirmoji gyva medžiaga yra baltymas, kuris atitinkamo-

se sąlygose yra pasidaręs pats. Čia mokslininkų nuomonė vėl skiriasi. Vieni sako, kad tokia jau esanti gamtos savybė, kad gyvybė pati formuojasi, veikiama sąlygų; o sv. Augustinas prileidžia, kad Dievas, sutverdamas pasaulį, davęs jam gyvybės ir jos rutuliojimosi kryptį, nustatęs to rutuliojimosi kelius; atseit—evoliucijos kelius.

Neuagrinėsiu šių visų teorijų, bet tikrai konstatuosiu, kad jos visos kalba apie gyvybės visuotinumą. Gamtininko akimis žiūrint, gyvybė tikrai turėtų būti ir kituose Visatos kūnuose, kuriuose tam tikslui yra tinkamos sąlygos. O kad tokios sąlygos, eventualiai, panašios į žemės sąlygas, kur nors tuose nesuskaituotuose dangaus kūnuose yra, tai dėl to netenka abejoti.

Įdomesnis klausimas, kokia ta gyvybė ten, kitur, galėtų būti? Sprendžiant pagal žemės gyvybės pavyzdį, galima labai abejoti, kad ji galėtų būti lygiai tokia, kaip žemėje. Gyvybė, veikiama sąlygų, juk krinta; ji nepastovi. Gyviai, kurie gyvena Žemėje prieš tukstančius metų, jau yra išnykę, o jų vietoje yra atsiradę kiti, kitokių formų, pavidaų. Todėl sunku įsivaizduoti, kokia gyvybės forma galėtų būti tose planetose, kuriose yra gyvybė. Gal todėl paskleistas gandas, kad Meksikoje nukritusi viena "lėkštė", kurioje buvęs rastas 24-rių colių aukščio žuogiukas. Taigi, dėl gyvybės žuvimo kitose planetose galima neabejoti. Bet kokia ten gyvybė, kokia jos forma, pasakyti tuo tarpu duomenų nėra. Galima, gal prileisti, kad lygiose sąlygose, galėtų vystytis ir tokia pat ar panaši gyvybė. Bet tai tikrai spekuliacijos.

Bet jeigu gyvybė kažkur, kad ir Marse, yra; jeigu marsiečiai, kaip teigia Mac Laughlin, nori persikelti gyventi į žemę, tai dar lieka labai daug klausimų.

Tie tariamieji marsiečiai, kaip buvo pranešta, skraidė, kad ir labai greit, bet vis dėlto žemiškai greičiais, kurių siekia žymieji mūsų žemės lakunai. Tokiais greičiais naudojantis, atskristi, kad ir iš Marso, kuris nuo žemės nutolęs apie 80 milijonų kilometrų, reiktų apie 10 žemės metų. Tiesa, mes nežinome, kokių greičių jie skristų beorėje erdvėje, bet, atrodo, kad "lėkščių" skraidymas yra labai žemiškas. Tai mums sunku vaizduotis, kad "lėkštėmis" kas nors galėtų atskristi, kad ir iš artimo mums Marso atstumo, ypač, kad tai turėtų užtrukti apie 10 metų.

Be to, per daug jau tų "lėkščių" atskrenda ir per daug jos čia virš mūsų galvų manevruoja.

Galima prileisti, kad tai greičiausia yra ne iš "lėkščių" bazių, bet iš žemės aerodromų laidomos "lėkštės". Gal jos ir bando kokias nors "oro bazines", bet tai jau kitas klausimas.

Atrodo, kad tos "lėkštės": vis dėlto greičiausia bus amerikoniškos kilmės tikrai, kad "užmėtytų pėdas", dabar leidžiamos "antys"—ne lėkštės ir nukreipiamas piliečių dėmesys, (o gal, atkreipiamas. . .) į tą taikinį, kuris norimas parodyti arba paslėpti.

O vis dėlto labai gaila, kad mūsų tuo tarpu iš taip arti niekas dar iš kitų dangaus kūnų nestebi. Butų nepaprastai įdomu, kad kas nors mus tikrai galėtų stebėti iš kurios nors planetos. Kaip būtų įdomu nuskristi iš Montrealo ne į New Yorką, kas beje, nevisiems dar galima, bet kur nors . . . už tolimos žvaigždės, ant tolimos planetos, kurioje, gal, nėra dar nei šito kvaitulio, kuriuo čia apsigėrę ir apsisvaiginę žmonės, "sutverti Dievo pavidaus", vieni kitus smaugia, vieni kitiems duobę kasą, vieni kitiems "šunybės krečią".

Biologas

LIETUVIAI!

SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIŲ



**AMERIKOS LIETUVIS**  
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: in U.S.	\$8.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$15.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies — 6 cents  
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išėmą šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$2.00	Užmeniuose — Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusei Metų	\$2.00	Pusei Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo ušrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

**PRISIKELSIME**

Kristaus Prisikėlimo šventėje lietuvis, aišku, pasiklaus, kada gi jo tauta prisikels ir kartu su kitomis, istorijos keliu vėl laisva žygiuos? Kiekvienas iš mirusiųjų prisikėlimas yra, ištikrųjų, Velykų—žodis, kuris pas mus atėjo iš slavų "velikij" ir reiškia "didelį". Bus didelė, labai didelė tautai šventė, kada Lietuva vėl bus laisva Lietuva!

Kokių budu, tai atsitiks? Kristaus Prisikėlimas buvo stebuklas—gyvybė nugalėjo mirtį. Tautų iškilimas, taip pat stebuklas, nes joks istorikas nėra įtikinančiai įrodęs kodėl, pavyzdžiui, lietuviai taip staiga iškilo aukštin kunigaikščių Gedimino-Vytauto gadyneje, arba kodėl, savo laiku, istorijoje iškilo babiloniečiai, asirai, persai, graikai, romėnai, ispanai, anglai ir amerikoniai.

Žmonės, paprastai, stebuklams ieško paaiškinimų kasdieniniame medžiagos ir energijos pasaulyje. Todėl yra lietuvių, kurie sako, kad be kito pasaulinio karo (tarp

Amerikos ir Sovietijos) Lietuvai laisvė neušvis. Kiti viltį deda į Sovietijos gelmėse betvinkstantį smurtingą perversmą, kuriame padės taip vadinamas titoizmas Rytų Europoje ir Azijoje.

Mūsų tikinčioji liaudis visados nuosirdžiai bažnyčiose giedodavo: "Nuo karo, maro ir bado išgelbėk mus, Viešpatie! "Nepriklausoma Lietuva pasirodė po Pirmojo Pasaulinio karo, kuris paguldė abu mūsų tautos priešus—Berlyno ir Maskvos imperializmus. Po Antrojo Pasaulinio karo Berlyno imperializmas vėl su nosimi žemę aria, bet Maskvinis visu žvėriškumu švaistosi. Ne jau reikės Trečiojo Pasaulinio karo šitam imperializmui pakludyti? Gal užteks Soviet. vidujinių silpnųjų, kurios jos pajėgas, kaip vėnais, iš vidaus suės? Kas gali pasakyti?

Galime galvoti ir šiaip ir dieniniame medžiagos ir energijos pasaulyje. Todėl yra lietuvių, kurie sako, kad be kito pasaulinio karo (tarp

protauti, kad vaikai gali sukelti šalyje revoliuciją? Stalinas taip protauja.

Taip pat darytų raudonfašistai lietuviai Amerikoje su Stalino priešais, jeigu jie turėtų galią savo rankose. Juk Stalino siuntiniai vartoją terorą prieš gyventojus, kur tik jie turi valdžią savo rankose.

Kuomet iš Amerikos nuvyko į Stalino "rojų" V. Zolpis ir Juozas Šukys (Sabaliauskas), tarp raudonfašistų lietuvių buvo didžiausias džiaugsmas, kad tie du fanatikai nuvyko į "darbininkų tėvynės" ašarų vargo, skurdo ir pažeminimo žmogaus iki žemiausio laipsnio šalį. Kuomet Stalinas nuždė Zolpį ir Šukį, raudonfašistai negalėjo atsidžiaugti, kad jų draugai tapo nužudyti. Zolpį nužudė delto, kad jis nepasiuntė Maskvos komisaram tekstą savo prakalbos. Juozą Šukį nužudė delto, kad jisai 65 metų amžiaus budamas negalėjo atlikti jauno vyro paskirtą darbo dalį.

**Nereikia Buti Dideliu Psichologijos Žinovu, Kad Pažintus Fanatiką**

Pažvelgus į lietuvių raudonfašistų veidus, tuoj puola į akis jų veidų fanatizmo bruožai. Jų akių žvilgsniai yra žiaurūs, akys neturi aiškumo, pilnos žiaurumo. Veido bruožai rodo neapykantą, kerštą, atmonijimą, pagiežą. Su jais negali pasikalbėti, kaip su sveiko proto žmogumi. Pareiškimas apie Stalino teroro tvarką, yra baisesiu negu paskelbimas karo. Iš ję kriminalės vaizduotės pasipils visa tulžis piktodžiavimų. Jie dreba iš piktumo, kad jie neturi galės tave kankinti ar užmušti. Jie patys bijo vykty į Stalino teroro šalį, nes jie žino, kad jie, tenais bus nužudyti. Tačiau jie turi džiaugsmą ir pasitenkinimą, kada Stalinas kankina ir žudo reikalaujančius duonos ir laisvės. Kuomet ant jų pačių Stalinas vartoją terorą, tada jie patys stengiasi išsigelbėti ir gelbėti savo draugus, kaip V. Andrulį, kad jis nebutų išgabentas į Stalino teroro šalį nužudymui.

**Ką Dypukai Turėtų Daryti**

Nepakanka vien tik demonstruoti prieš Stalino papugas. Dypukai irgi gerai padarytų jei savo energiją panaudotų išleidimui knygų, nupiešiančių tą baisų Stalino kruvinąjį terorą Lietuvoje.

Iš atvykusių dypukų yra rašėjų. Jie turėtų parašyti knygą nušviečiant Stalino terorą Lietuvoje. Knyga turėtų būti iliustruota nuimtais, gyvais paveikslais ir pieštom iliustracijom perstatant ir nušviečiant Stalino teroro darbus Lietuvoje. Tokia knyga turėtų būti pasiųsta Amerikos laikraščiu ir žurnalų redaktoriams, universitetam, kolegijom ir "High Schools". Su tokia knyga pasieksite plačias Amerikos minias. Gerai parašyta knyga apie Stalino kruvinąjį terorą Lietuvoje,

ras didelę rinką Amerikoje. Tokių raštų, Stalinas ir jo papugos bijo taip, kaip vaigis policijos.

Kuomet Amerikos liaudis šiomis dienomis yra užinteresuota Stalino teroro tvarka, Amerikos politikierių pasidavimą Stalinui, tokia knyga ras platų atgarsį netik tarp intelektualų, bet ir tarp plačiosios Amerikos minios. T. J. Kučinskas

**BROOKLYN, N. Y.**

**Legionierių Pavasarinis Frontas**

American Legion Lithuanian Memorial posto 1763 pavasarinės veiklos "frontas" jau paruoštas. "Akcija" prasidėjo atletine veikla, kada Posto Base Ball team komanda įstojo į American Legion Base Balo sąjungą. Tai buvo kovo 25 d. komandos direktorius yra Tony Mikaliunas.

"Bunny Party"—kiškių ir kiaušinių pokilis vaikučiams įvyks April - bal. 15 d., 2-tą val. p. p. Karalienės Angelų salėj, So. 4 ir Roebing Sts. Velykiniai žaislai ir dovanos vaikučiams. Ruošia Posto moterų skyrius.

Pavasarinis koncertas ir balius įvyksta April - bal. 16 d., 4-tą val. p. p., Knapp Mansion, 554 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. Dainos, muzika, juokai ir šokiai prie gerų užkandžių ir linksmų gėrimų. Čia tikrai pajusite pavasario pulsą. Tai bus ilgai nepamirštama pavasario pramoga.

Tai bus trumpa, bet linksmu muzikalė programa, kurią išpildys sezonui pritaikintomis melodijomis žymus ir mylimi meninkai. Populiariausias New Yorko lietuvių tarpe Moterų Harmonijos ansamblis, vadovaujant V. Tamkiutei-Pranskienei Radio artistai Beke ris ir Vedegis; vienas iš New Yorko gerųjų koncertinių solistų Alekas Vasiiliauskas. Padaryti pramoga 100% gyvą ir linksmą, juokų paslaptis laikomas rankovėj svečių malonumui. Šokiams gros Tamo orkestras. Prie to viso dvasios pakėlimui skanus užkandžiai ir linksmi gėrimai. Prie to kas buvęs, gerai žino jaukumą ir naminio patogumą Knapp Mansion patalpų, kur sutiksit gražių, malonių ir idomių bei įžymių svečių vietas ir apylinkes. Įžanga į šį malonumo pobuvį \$1.25.

Jau laikas rezervuoti vietas. Pasižymėkite savo kalendoriuje April 18 d. 4 val. p. p. Knapp Mansion, legionierių parengimą.

Posto Spaudos Kom. per, D. Klinga

**MIRTIES KOLONA**  
Parašė ANTANAS TOLIS  
252 puslapiai  
KAINA \$1.00  
Su prisiuntimu \$1.25  
Tą knygą galime gauti AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNE  
14 VERNON STREET  
Worcester, Mass.

LIETUVIAI SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVI

**Mūsų Dienų Ivykiai**

**LAUKIAME**

Cleveland'o Čiurlioniečių ansamblio pasirošimas premijuotam — pirmajam koncertui kovo 26 d. atkreipė dėmesį visos amerikoniškos "Lietuvos" meno mėgėjų ir visuomenės dėmesį. Džiugu, kad mūsų broliai ir sesės, naujieji ateiviai, menininkai ir meno mėgėjai pasišvenčia mūsų tautinio meno kėlimo reikalams Amerikoje. Šis jų ryžtingas, labai svarbus meno kultūros darbas suvaidins svarbią rolę pagyvinimui ir sustiprinimui nykstančią, nuolat silpnėjančią amerikoniškąją "Lietuvą".

Meninė kultura įtekmingiausia mūsų visuomenėje veikla. Netenka abejoti, kad mūsų menininkai ir mėgėjai ras plačią dirvą savo kulturinei veiklai Amerikoje. Partitina visų lietuviškų kolonijų meno mėgėjams ir kultūrininkams susidomėti ir rupintis praskinti kelių mūsų tautinio meno kultūros veiklai Amerikoje—Čiurlioniečių ansamblio gestrolėms lietuviškose kolonijose. O kas svarbiausia, kad su pažindinus amerikonus su mūsų tautinio meno kultūra.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 66-to skyriaus nariai svarstė Čiurlioniečių ansamblio meninės veiklos svarbą savo narių susirinkime ir kreipia dėmesį į Bostone susikursią meno kultūros Kačinsko studiją ir rengiamąjį Bostone scenos meno vaidinimą. TMD kultūrininkų sanprotavimas ir pasiruošimas ateityje pasinaudoti Clevelando Čiurlioniečių ir Bostono Kačinsko meninių grupių veikla sudarant šioms grupėms galimybę gestroluoti Naujoje Anglijoje lietuvių kolonijose sekama rudenį. Neabejoju, kad visų didžiųjų kolonijų lietuvių kultūrininkai ir lietuviškojo meno mėgėjai ateis į talką viršminėtiems menininkams meno kultūros veikloje. Šitu reikalu rimtai susidomėję TMD Centro valdybos nariai Garbė TMD kultūrininkams siekiančiams bendrumo su mūsų menininkais meninės kultūros veikloje.

**BIM-BIM-BIMBA**

Komunistinis lietuvių bim-bim-bėjimas Amerikoje eina prie galo kelio. Bimbiniai, mizernieji ir kitoki kolkomunistiniai fašistai ilgai amerikiečius lietuvius "šukavo" ir jų aukomis mito savo raudondvaruose gyvendami ir staliniskąjį kolpolitinį veikimą plėtodami tarpe ignorantų lietuvių, bet šis jų veikimas eina prie galo kelio, krinka raudonieji fašistai kai Grigo bitės! O kai prasidės "ablavas" gaudymui šitų staliniečių Amerikoje, tuomet jie visiškai pakriks, pasislėps sklepuose. Diena suvedimo sąskaitos artėja raudoniems fašistams Amerikoje! Bet ne vienas iš lietuvių ignorantų santikiavusių su šiais raudonaisiais fašistais pateks į belangę, nes jų vardai ir antrašai senai yra

žinioje FBI įstaigose. "Laisvė" žada šiems elementams nelaisvę, o "Vilnis" viliu-gingą apgaulybę. Šiuose kolkomunistų organų biuruose FBI gautais antrašais naudosis. Yra daug ir kitų raudonųjų fašistų centrų kupinų vardų mūsų suklaidintųjų tautiečių, kuriems grės pavojus FBI agentų, nes raudonasis komunizmas Amerikoje jau išaiškintas ir suprastas, neužilgio bus daromas "ablavas" ir "skriningas"—sijojimas šitų raudonųjų fašistų Amerikoje. Šį liudną faktą rodo visi vedami tyrinėjimai mūsų krašto Kongrese ir kitose vyriausybės įstaigose, kuriose raudonieji fašistai buvo sulindę šnipinijimo tikslais savo matuškos Rusijos naudai.

**MIRŠTA "TAIKA"**

Mūsų krašto spaudoje stiprėja sąvoka, kad miršta "taika", ją marina ne tiek "šaltasis karas", kiek pokariniai įvykiai ir pokarinė politika Kremliaus valdovų plėtojama Eurazijoje. Vakarų pasaulis, politiškai ir morališkai subankrutinę demokratijos, pradeda atsipeikėti, suprasti savo vadų klaidas, Kremliaus valdovų politikos apgaulys. Del šių priežasčių brensta nuomonė, kad "šaltasis karas" nebus amžinas, kad visos sutartys karo metais ir po karo žodžiu ir raštu padarytos jau panaikintos, taikos ir tvarkos pasauliui nežada. Štai kame pagrindas mirštančios "taikos" ir galas santikių vakarų su rytais.

DOMAS AIDOKAS

**SO. BOSTON, MASS.**

Lietuvių Radio Korp. vadovaujant Steponui ir Valentina Minkams praneša, kad jos metinis vasaros piknikas įvyks Maynarde, sekmdieny, Augusto 6-tą (pirmą sekmdieny Augusto mėnesy), ir prašo lietuvius, kurie nori pagelbėti užlaikyt šį programą oro bangomis, ir nori pagelbėti mum kuo geriausias programas leist su geriausiais dainininkais ir geriausiom orkestrom, ateiti į talką. Taipgi nuosirdžiai prašome organizacijų tą dieną pikniko nerengt. Ačiū.

Step. ir Valentina Minkai

**NACIŲ NAGUOSE**

Paskutiniais karo metais vokiečiai daugelį lietuvių žiauriom priemonėm bei apgaule išvežė į Vokietijos fabrikus prievartaus darbus. Daugelis iš jų mirė nuo sunkaus darbo ir bado, arba buvo nukankinti nacių kalėjimuose—kacetuose.

Išlikę gyvi šių kančių liudininkai nori papasakoti Amerikos lietuviams savo pergyvenimus. Dėl to "Amerikos Lietuvis", talpina jau kelintą savaitę vieno tokio gyvo liudininko atsiminimus, pavadintus "NACIŲ NAGUOSE".

Šių atsiminimų autorius šiuo metu yra atvykęs iš tremties į Jung. Am. Valstijas. A. L. Redakcija



# HARTFORD, CONN.

**Ką Jie Veikia Ir Kaip Jie Gyvena Bei Santikiauja! Klubiečių Laimėjimai, T.M.D. Kultūrininkai, Kačinskai Ir Gustaitis Žymūs Menininkai.**

Mūsų valstijos sostinėje gyvena nedidelė, bet aktuali lietuviškoji kolonija, kurioje netrūksta veiklos. Lietuviškų pobuvių ir kultūrinė ir organizacinė veikla nesilpnėja, priešingai, stiprėja. Pastaruoju metu vietos klubiečiai atidarė naujusius savo klubo rumus, kurių remontavimas kainavo apie 60 tūkst. dol., "Krikštynose" naujųjų rumų buvo apie 1,000 svečių! Gražūs meniškas programos, kuri išpildė vietos meninės grupės—vyrų choras ir tautinių šokių grupė. Kalbas pasakė teisėjas Frank Monchun, buvęs mūsų klubo pirmininkas, dabar esąs klubo direktorių pirmininkas. Programai vadovavo naujasis klubo pirm. p. S. Morkus labai įspūdingai.

Kalbėjo miesto burmistras, p. Allen ir kiti miesto ir valstijos pareigūnai bei politinių sferų vadai. Žodžiu, klubiečių surengtos klubo naujųjų rumų "krikštynos" buvo sėkmingos. Kun. Sabulis savo kalboje pasakė: "Linkiu šiam jūsų klubui sėkmės augti ir bujoti". Tai puikus kun. Sabulio "palaiminimas" ir esu nuomonės, kad jo ištarti linkėjimų žodžiai nebus tušti, taps realybe, nes klubui vadovauja rimti, gabūs vadai, kai kurie iš jų yra klubo kurėjai ir ugdytojai per eilę metų.

Bet greta visų gražių ir sėkmingųjų darbų atsitinka ir blogų, nemalonių darbų bei vykdomų intrygų. Kai kurie klubiečiai siekiantieji ambicijų, tankiai blogai patarnauja mūsų klubui niekindami savo nepakenčiamųjų ir "nenugalimųjų" oponentų. Bet visgi, šis jų užsimojimas ir intrygavimas, spėju, nebus didingais jų ambicijų laimėjimais. Jie nesužalos klubo ir jo kurėjų bei vadų garbės ir klubo įtekmės mūsų kolonijos visuomenėje. Žmonės sako: "Laikas ir pats gyvenimas parodo tobulus ir netobulus žmones". Tikrai, šiame mūsų civilizacijos amžiuje žmonės moka atskirti grūdus nuo pelų! Taip bus ir su tūlais mūsų klube ambicingais, bet silpnadvasiais klubiečiais kitų žmonių garbės žemintojais, jie bus išskirti tarsi pelai nuo grūdų.

## TMD NARIŲ VEIKLA

Teko patirti, kad vietos lietuviai kultūrininkai—Tėvynės Mylėtojų Draugijos 66-to skyriaus nariai savo susirinkime įvykusiam kovo 19 d., klubo rumuose, įvesdinę naujus skyriaus valdybos pareigūnus, svarstydami kultūrinės veiklos reikalus, parodė daug gausios kultūrinės veiklos iniciatyvos, daug entuziazmo ir gražių minčių gausumą.

Šimetinė TMD 66-to skyriaus valdyba susideda iš

labai rimtų ir intelektualių jėgų personalo. Greta pirm. W. M. C., kiti pareigūnai: Vice-pirm. Z. Strazdas, buvęs Lietuvos karys, sekr. p. Nenortas, buvęs kapitonas, kasos-glob. — kontrolierius inž. Justinas Guntulis, tai trys žymieji taurūs lietuviai naujieji ateiviai aukštųjų mokslų vyrai. Greta jų iš se nesniųjų mūsų kultūrininkų yra valdybos nariais gerb. p. Agota Stankevičienė, uoli lietuvaitė; Aleks. Kelėnas, ilgametinis kasininkas. Žodžiu, TMD skyriaus valdybos personalas susideda iš stiprių jėgų.

Veikiančiosios Komisijos pirmininku išrinktas žymus mūsų kolonijoje prolegentas, gerb. Valerijonas Balčiūnas, kuris planuos veiklą ir kas mėnesį pateiks TMD skyriaus nariams. Spėjama, kad jo komisijos personalą sudarys rinktinieji kultūrininkai ir menininkai, nes jam pavesta sudaryti komisijos personalą.

Susirinkime įsirašė 11 naujų narių, visi naujalietuviai, vyrai ir moterys, jų tarpe žymios asmenybės: Kauno ir Rygos muzikos konservatoriją baigusi gerb. p. Miniukienė ir jos vyras, inž. p. Miniukas, p. Strazdienė, Norkus ir eilė kitų. Prieš kiek laiko įsirašė žymus juristas, adv. Giedraitis ir kelėtas kitų žymių inteligentų. Bendrai, TMD skyrius auga narių skaičiu, savo veikloje populiariskumu, įtekmė mūsų visuomenėje ir rengiasi prie meninės ir literatūrinės kultūros veiksmų ateityje.

Šiame susirinkime TMD kultūrininkai-kės pasisakė už taktininkavimą meninės kultūros grupėms: Clevelande Čiurlioniečių asamblėi ir Bostone art. Kačinskų - Gustaičio meninės scenos artistams. Mūsų TMD kultūrininkai gyvai susidomėję Alf. Mikulekio Čiurlioniečių ir Kačinskų grupės kultūrine veikla, tuo tikslu buvo kalbėtasi ir nutarta rengtis taktininkavimui šioms meninėms grupėms ki tame sezone surengti gastroles Naujos Anglijos lietuvių kolonijose.

Nutarta ir aukota Dailės Meno Parodai 10 dol., taigi, sumokėti BALF skyriui TMD atstovybės duoklę 5 dol. Susirinkimas baigtas su gerais įspūdziais ir pakilusių ryžtumu nariu plėtoti kultūrinę veiklą ir stiprinti mūsų kultūrinę Lietuvą Amerikoje. Šiame posėdyje nutarta įsteigti TMD skaityklą, aprūpinti knygomis ir laikraščiais.

## KALBOS APIE "AUŠROS SUNUS"

BALF ir ALT skyrių vadai priešakyje su p. Mineika, kaip teko patirti, rengiasi imtis greta labdarybės meninės kultūros darbų, suruošti įscenizavimui dramos "Aušros Sunus", butent šiuomi reikalu pavesta p. Neriui Šimkui rūpintis ir rezisuoti. Jei šis gandas taps realybe, reikia pasakyti, kad BALF ir ALT vadams teks daug garbės.

Art. Kačinskų - Gustaičio literatūrinio meno rengiamas vakaras mūsų klubo auditorijoje. Šį faktą patyriau iš posėdžio Dailės Meno K-to, kuriame dalyvauja šie asmenys: ponios A. Stankevičienė, Strazdienė, Guntulienė, Valkienė, Medonienė ir kitos, taipgi inž. J. Guntulis, p. Z. Strazdas, W. M. Chase ir kelėtas kitų, kurie rūpinasi surengimu Bostono artistams meniškąjį programą Hartforde, kaipo taktininkai dr. Dirmeikio ir dr. M.J. Colney, Waterburiečių, Dailos Meno Parodos rengėjų.

TMD knygius, p. K. Valionis sako, kad visi TMD nariai turi kreiptis pas jį norėdami gauti jiems priklausomas knygas. Klubo pirm. S. Morkus, dirkt. pim. teisėjas F. Monchun, pramogų rengėjas Valinčius, klubo vedėjas p. A. Ambrozas ir klubo kurėjai: J. Pilkauskas ir J. Giraitis labai patenkinti įvykusiomis klubo rumų "krikštynų" pasekmėmis. Jie teigia, kad klubas



Jon Whitcomb, kurio piešiniai yra žinomi per visą pasaulį, ne tik artistiška piešia, bet ir tą savo gabumą pritaiko prie savo namų ir daržų užlaikymo. Ponas Whitcomb su daržininku planuoja, kur sodinti gėlių daržus.

bas kai gyvuoja tiek svečių, nebuvo turėjęs kai laike naujųjų klubo rumų atidarymo progą.

"AL" Rep. VMK.

—Likimas kiekvienam vyrui paskyrė po moterį. Jei gyvenime jos nesutinka—jis laimingas.

## Kviečiamas Lietuvių Rašytojų Suvažiavimas

Š.m. balandžio 4 dieną Bostone buvo susirinkę JAV Lietuvių Rašytojų ir Tremtinių Lietuvių Rašytojų Draugijų Valdybų nariai.

Posėdyje tartasi įvairiais organizaciniais ir kultūriniais klausimais, kuriems išsamiau aptarti š.m. gegužės m. 6-7 dienomis Bostone, Mass., kviečiamas visų šiuometu Amerikoje gyvenančių lietuvių rašytojų suvažiavimas.

Tarp pagrindinių suvažiavimo darbotvarkės punktų numatoma abiejų rašytojų draugijų reorganizavimas, Kultūros Fondo reikalai, naujos Valdybos rinkimas ir kt.

Plačiau apie suvažiavimo vietą, laiką ir kt. rašytojai bus painformuoti artimosiomis dienomis.

JAV Liet. Rašytojų ir Tremt. Liet. Rašytojų Draugijų Valdybos

— Linkim —  
Visiems Savo Kostumieriam ir Draugam  
Kuo Linksmiausių Velykų Švenčių

**BUTCHER BOY PROVISION CO., Inc.**  
STANLEY E. VALKAVICH, Prop.  
Kumpiai - Dešros - Lašiniai - Kilbasai - Dešraitės  
Krautvėm, Parengimam ir Piknikam  
TEL 5-3579 WORCESTER, MASS.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ  
— Nuo —  
**CHARLES OMAR**  
GROSERNĖ  
Įvairūs Vaisiai - Saldainės - Ledai  
Šalti Gėrimai  
5-A VERNON STREET - WORCESTER, MASS.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ  
— Nuo —  
Naujos Lietuviškos Įstaigos  
**SUN-RISE BEVERAGE COMPANY**  
2 SO. WARD STREET - WORCESTER, MASS.  
Biznio Telef. 6-8581, Namų Telef. 2-3819 ir 6-8581  
T. ANTANAVICIA ir SUNUS, Savininkai  
Pristatom Visokių Rusių Minkštų Gėrimų Į Krautuves, Namus, Vakarienes ir Įvairius Parengimus

VELYKŲ LINKĖJIMAI  
— Nuo —  
**BIG NICKEL SUPER MARKET**  
JONAS STRUCKUS, Savininkas  
Krautuvė Pripildyti dėl VELYKŲ ŠVENČIŲ  
205 MILLBURY STREET - TEL. 4-7948  
Worcester, Massachusetts

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ  
— LINKI —  
**RIALTO THEATRE**  
FRED FEDELI, Manager  
MILLBURY ST. - WORCESTER.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ  
LINKI  
**MILLBURY ST. COAL & ICE CO.**  
JONAS KIELA ir JONAS KRUKONIS  
Aliejaus - Anglių - Ledo  
Pristatytojai  
441 MILLBURY ST. - WORCESTER  
Telephone 2-7387

**WILBEN BOTTLING COMPANY**  
19 TAYLOR STREET - WORCESTER, MASS.  
PETRAS YESELIUNAS, Vedėjas  
Specialiai Ginger Ale ir Kitos Sodės dėl Įvairių Parengimų Vestuvių - Krikštynių - Varduvių - Balių - Piknikų ir kitų pramogų  
P. YESELIUNAS užlaiko savo fabriką ir pats išdirba įvairios rūšies Sodės, ypatingai pritaikintos dėl Velykų švenčių  
Teiraukitės viršuj paduotu adresu ar telefonuokite—  
TELEPHONE 4-5222  
VIEŠOS PADEKOS ŽODIS:—Reiškiu Viešos Padėkos žodį Visiems Lietuviams Mūsų Kostumieriams Linkėdamas  
LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ !  
Jusų—P. YESELIUNAS

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ  
Linkime Visiems Mūsų Lietuviams Kostumieriams ir Draugams  
**VINCAS MITRIKAS**  
VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ  
Pilnas Pasirinkimas Skaniausių Valgių Dėl Lietuviškų Stalų  
19 WASHBURN ST. - WORCESTER.  
Telephone 3-4349



# ENGLISH SECTION

## GELBĖKIME 600 LIETUVIŲ UKININKŲ! JAU ATVYKO PIRMAS UKININKAS

### DIGNITARIES URGE ADOPTION OF GENOCIDE CONVENTION

In September, 1949, your correspondent Cyrus L. Sulzberger reported new waves of genocide perpetrated by the masters of the Kremlin on the Armenian, Estonian, Greek, Iranian, Jewish, Latvian, Lithuanian, Turkish, Ukrainian and White Ruthenian peoples.

The Convention for the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, currently pending for ratification before the United States Senate, fills an acute need of our times and is of especial relevance to the fate of a number of nations now under Soviet rule. Every sentence of this convention is borne out by the sufferings of millions of innocent men, women and children who are being destroyed en masse as part of a gigantic plot to obliterate certain peoples.

### Adoption of Convention Is Urged in Citing Soviet Action

The text of the convention was not made as broad as it might have been. Nevertheless, the definition of genocide includes willful destruction, in whole or in part, of "a national, ethnical, racial or religious group" and embraces such acts as: (a) Killing members of the group; (b) Causing serious bodily or mental harm to members of the group; (c) Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part (d) Imposing measures intended to prevent births within the group; (e) Forcibly transferring children of the group to another group.

Pagal sutartą planą yra numatyta atvežti apie 600 lietuvių ukininkų į Michigano valstijos ukius. Transportacijos išlaidas nuo uosto įsipareigojo apmokėti BALF'as iš visuomenės lėšų, nes tik tokiomis sąlygomis dauguma ukininkų sutiko priimti ir duoti darbą ir butą.

Jau prasidėjo ukininkų vežimas. Š. m. kovo 28 d. laivu atvyko į New Yorką pirmas ukininkas Vladas Gustys, 36 metų amžiaus.

Uoste jį pasitiko BALF'o atstovas su kuriuo jis pasidalino išpužiais.

—Ar Tamsta turi patyrimą ukininko darbe?

—Taip, atsakė V. Gustys, aš nuomavau ukį Lietuvoje ir pats ukininkavau, todėl su ukio darbais esu gerai susipažinęs ir turiu gerą patyrimą.

—Ar žinai pas kokį ukininką važiuoji?

—O taip, Michigano DP štato komisija man pranešė, kad aš vykstu pas ukininką Mr. Rex Hill, Williamston, Mich.

—Ar Tamsta patenkintas atvykęs į Ameriką?

## Kaip Tapti Amerikos Pilečiu?

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Dar nerūpintiems Amerikos pilietybės ypatingai naudinga knygelė. Kaina—25c, su prisiuntimu 35c.

AMERIKOS LIETUVIS  
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Esu labai patenkintas, nes čia galėsiu pats sau pragyvenimą užsidirbti ir gyventi laisvame krašte. Darbas ukyje man labai patinka ir aš džiaugiuos, kad patenku į ukį.

—Ar kiti kandidatai ukininkai į Michigano valstiją taip pat atvyksta?

—Taip, visose stovyklose vyksta ukininkų parinkimas, egzaminavimas ir dokumentų paruošimas. Greitu metu prasidės lietuvių ukininkų atvykimas didesniu mastu. Lietuviai ukininkai labai džiaugiasi, kad broliai amerikiečiai ir jau atvykę tremtiniai padeda jiems atvykti į Amerikos ukius. Ypač džiaugiasi ukininkų šeimos su vaikais, kurios neturi giminių Amerikoje ir tik tokiu būdu jiems atsirado galimybė atvykti į Ameriką.

—Kaip vyko kelionė laivu, ar sirgote?

—Kiti sirgo, tik ne aš. Buvo labai didelė audra, laivas pavėlavo 4 dienomis. Tačiau buvau sveikas ir jūros bangos manęs neveikė. Visą laiką valgiau su geru apetitu. Maistas buvo geras ir esu patenkintas kelione.

—Palinkėjus Vladimirui Gusčui laimingai įsikurti Amerikoje, jis išvyko 6:30 val. vakaro į pasikymo vietą.

—Naujiene vienas rašytojas šitaip apibūdina lietuvių tautinės kultūros siekius, pagal Balį Sruogą ir kitus. Sako, tautinis pradas nepasireiškiaš butinai tautiniu rubu, trobelėm ar rutom, bet iki visuotinumio, iki plačiausio humanizmo išaugusia, save tvirtinančia originalia tautine dvasia. Jos kraikšiai turi būti surastas savitas stilius ir nuotaikos nepakartojamumas. Pavyzdžiui tegul tarnauja Ciurlionis, Petravičius, Augius, Miškinis. Sako, reikia nuolatos ieškoti savito stiliaus ir poetiško, sudėtingai stilizuoto, taupaus bei santuariaus išraiškos budo, kuris artėtų pasirinktam simboliui. Taigi, matote, broliai mūsų tautinę kultūrą mūsų jau išdailinę.

—Amerika planuoja pritaikyti naują išradimą savo B-36 karo lėktuvams, kuris pagreitins lėkimą iki 550 mylių per valandą.

## Naujausi Columbia ir Continental Kompanijų Rekordai

Jau galima gauti Amerikos Lietuvio knygyne, 14 Vernon Street, Worcester, Mass. Rekordų kainos po 79 centus. Anna Kaskas rekordai po 5.00 setas.

Amerikos Lietuvis  
14 Vernon St. Worcester, Mass.

## ISPUDINGA LIETUVIŲ PARAPIJOS LOS ANGELES ŠVENTĖ

Joje dalyvavo J. E. Los Angeles Vyskupas Manning D.D. Šventės iškilmės buvo filmuojama. 4,000 dol. naujos bažnyčios fondui.

LOS ANGELES, Calif.—kovo mėn. 5-tą dieną, Los Angeles, Calif. lietuvių šv. Kazimiero parapija atšventė savo globėjo šventę, kuri praėjo su nepaprastu pasisekimu ir todėl šitą šventę galima laikyti apvainikavusia visus iki šiol buvusius lietuviškus parengimus Los Angeles—bent šio sezono metu.

Šventė prasidėjo iš pat ryto—pirmąja vaikučių komunija. Po to sekė vienos seniausių Kalifornijoje lietuvių šeimos Prano ir Elzbiotos Morkų 50 metų moterystės jubiliejaus paiminimas. Prieš pat mišias, 11 valandą, į bažnyčią, kuri buvo perpildyta vietos lietuvių, atvyko Jo Ekselencija Vyskupas Manning, kuris yra Los Angeles arkivyskupo padėjęjas. Jis prie bažnyčios buvo sutiktas su tam tikromis religinėmis apeigomis ir iškilmingai įvestas į bažnyčią. Iškilmingas šv. mišias atlikė kanauninkas Kazimieras Steponavičius, jam asistavo kunigai Jaunius, Jankus, Šiliauskas ir Čižauskas. Nepaprastai gilaus religinio—patriotinio turinio pamokslą pasakė parapijos vikaras kunigas Jankus. Pamaldų metu giedojo parapijos choras, vedamas muziko Skridulio. Po pamaldų J. E. vyskupas Manning, atlikęs trumpas bažnytines apeigas, tarė žodį lietuviams. Jis tarp kitko pasakė, kad "vakar kentėjė mano tauta (jis yra aš), šiandien kenčia Jusų tauta. Ką Dievas myli—tam jis uždeda kryžių. Kentėdami nenusitokite tikėjimo į Dievą". Po pamaldų J. E. vyskupas Manning klebonijoje priėmė parapijos atstovus, draugijų atstovus, spaudos atstovus, Lietuvos garbės konsulą ir kt. Čia su juo pasikalbėjo konsulas Dr. Bielskis, ALT Los Angeles skyriaus pirmininkas St. Raštikis ir kt. Ta proga vyskupui buvo įteikta dovana. J. E. vyskupas Manning pareiškė, kad jis džiaugiasi atvykęs į šią šventę ir gavęs progos pamatyti lietuvių bendruomenę. Jis pareiškė, kad esą džiugu matyti tokią skaitlingą ir drausmingą lietuvių parapijiečių šventę, taip pat jam patikę lietuviškosios giesmės. Jis apgailestavo, kad dėl kitų pareigų negalys dalyvauti tolimesnėje šventės programoje.

Vyskupui išvykus, parapijos salėje prasidėjo bankietas, kurio dalyvius vos vos sutalpino nemaža parapijos šventė, taip pat jam patikę lietuviškosios giesmės. Jis apgailestavo, kad dėl kitų pareigų negalys dalyvauti tolimesnėje šventės programoje.

Bankieto metu buvo pagerbti ir visi Kazimierai, kurie sėdėjo už garbės svečių stalo. Jiems šventės dalyviai nuoširdžiai sudainavo ilgiausių metų. Vienas iš Kazimierių, butent ir laisvoje Lietuvoje gerai buvęs pažįstamas Lukšys, padėkojęs Kazimierių vardu už "ilgiausius ir vaisingiausius metus" visus šventės dalyvius, tarp 400 - 500 žmonių, pavaišino vynu.

Beje, reikia pažymėti, kad aukų vajuje pasireiškė ir čia dar ne taip senai apsigyvenę tremtiniai. Butent St. Raštikis ir Truškauskas—paaukėjo po 25 dol., Razutienė—10 dol. Visa eilė kitų tremtinių prisidėjo mažesnėmis aukomis. Tremtinių gyvenimas, kaip ir visur kitur taip ir Los Angeles nėra lengvas ir todėl šios aukos rodo, ant kiek tremtiniai gyvai reaguoja į visus lietuviškuosius reikalus, nežiurint savo sunkokų gyvenimo sąlygų.

Bankieto metu buvo pagerbti ir visi Kazimierai, kurie sėdėjo už garbės svečių stalo. Jiems šventės dalyviai nuoširdžiai sudainavo ilgiausių metų. Vienas iš Kazimierių, butent ir laisvoje Lietuvoje gerai buvęs pažįstamas Lukšys, padėkojęs Kazimierių vardu už "ilgiausius ir vaisingiausius metus" visus šventės dalyvius, tarp 400 - 500 žmonių, pavaišino vynu.

Beje, reikia pažymėti, kad aukų vajuje pasireiškė ir čia dar ne taip senai apsigyvenę tremtiniai. Butent St. Raštikis ir Truškauskas—paaukėjo po 25 dol., Razutienė—10 dol. Visa eilė kitų tremtinių prisidėjo mažesnėmis aukomis. Tremtinių gyvenimas, kaip ir visur kitur taip ir Los Angeles nėra lengvas ir todėl šios aukos rodo, ant kiek tremtiniai gyvai reaguoja į visus lietuviškuosius reikalus, nežiurint savo sunkokų gyvenimo sąlygų.

Po bankieto sekė meninė programos dalis, kurią atliko solistai: Florence Korsak ir Vilniaus operos solistas Vladas Baltrušaitis. Po jų sekė parapijos choro dainos. Tiek solistai, tiek choras iš svečių susilaukė nuoširdžios padėkos Jauna lietuvaite Mitkutė, pradžios mokyklos mokinė, jautriai padėklavo tai dienai skirtą, jos motinos parašytą, eilėrašį. Galiausiai sekė loterija, kurios vyriausiu laimėjimu buvo didelis šaldytuvas,

bas parapijos klebonas kun. Kučinskas, prof. Biržiška, konsulas Dr. Bielskis, advokatas Kazlauskas ir visa eilė kitų. Tuo pačiu metu buvo pravestas aukų, naujos bažnyčios statymo fondui, vaju, kuris davė tiesiog stebėtinų rezultatų: per porą valandą laiko buvo surinkta arti 4000 dol. Vieni ant stalo paklojo "grynais", kiti—čekiais, dar kiti—raštiškais pasižadėjimais. Vieni pirmųjų ir su stambiausiomis aukomis pasirodė Viktorija Masiliunas—1,000 dol., Mr. Slenis—1,000 dol., Bielskiai, Gražiai, Mitkai, Rubickai, Tadalai, Tamulynai ir visa eilė kitų—po 100 dol., ir ilga eilė aukotojų, kurie šiam tikslui skyrė po 50, 30, 25, 20 ir 10 dol. Čia buvo lietuvių ir iš toliau atvykusių, kurie taip pat aukojo šiam tikslui: Bartkai iš Chicago, Ill. paaukėjo 200 dol. Buvo tautiečių net iš New Yorko, kurie taip pat prisidėjo prie šio fondo padidinimo. (Parapijos Komitetas neužilgo paskelbs visų aukotojų sąrašą). Advokatas Petraitis, kuris tvarkė piniginius reikalus ir vadovavo šventės programai, paskelbė aukotojų pavardes ir sumas—ką šventės dalyviai entuziastingai sutiko. Klebonas kun. Kučinskas savo padėkos žodyje pareiškė, kad jis pats net nelaukęs tokių gausių aukų šios dienos metu.



# COAL OIL COKE

MES ĮRENGIAM BOILERIUS IR ALIEJAUS ŠILDYTUVUS

## DOMESTIC FUELS, INC.

641 Cambridge Street

Call 5-6962 for Service

ASK ABOUT OUR BUDGET PLAN

paaukotas uolių parapijos reikalų rėmėjų Dėringių.

Si šventė reikia laikyti praėjusia su nepaprastu pasisekimu, nes ji sutraukė lietuvių skaičių, koks nėra susirinkęs nei viename šios kolonijos parengime iki šiol. Šventės programa buvo atydziai ir rupestingai paroušta, įterpiant į ją specialią teisininko Jono Dapšio paskaitą apie šv. Kazimierą pravesta be priekaištų. Už šį didelį darbą pagarba ir padėka tenka parapijos klebonui kunigui J. Kučinskui, kuris iš vos kelias dešimtis lietuvių apimančios parapijos sugebėjo ją išugdyti į vieną pavyzdgingiausių, ką rodo gausios aukos ir skaitlingas lankymasis į parapijos parengimus, parapijų Amerikoje.

Aš turiu prisipažinti, kad ši šventė buvo viena įspudingiausių švenčių, lietuvių bendruomenėje, kurių man teko per 10 tremties metų matyti.

V. Bakunas

## BROOKLYN, N. Y.

### BROOKLYNO LIETUVIŲ OPERETĖS CHORUI 35-KI METAI

Ne kiekviena organizacija mūsų išvijoje įstengė ar pajėgia sulaukti gražaus amžiaus. Pavardius Amerikos Lietuvio Istoriją, o kad ir šiandien sekant mūsų lietuvišką gyvenimą, pajėgsime įmatyti eilės organizacijų kapinyną. Musų dienoje gyvuoja ir veikia didelis skaičius politinių ir meninių organizacijų. Švenčiant 35-rių metų darbą sukaktį, šiandien yra Brooklyn Lietuvių Operetės Choras, meninė organizacija. Tai antrasis amžiumi lietuvių choras Amerikos. Bostone Gabijos choras peritais metais atšventė savo 40-ties metų sukaktį. Žinia, yra parapijų chorų, kurie kartu žengia su pačių parapijų amžiumi ir siekia 50 ir iki 60 metų. Bet čia kalbama ir minima grynai apie laisvą, politiniai ar sroviniai nepriklausomą chorą, kurio tikslas yra lietuviškos palaiškymas dainos ir scenos priemonėmis. Čia kaip tik ir kalbėsime šiais žvilgniais apie Operetės Chorą, kuriam sukanka 35-ri metai amžiaus.

Choro amžius, kaip ir pats darbo kelias, vingiuotas ir ne rožėmis klotas. Juk kiekvienas žmogus, o tuo labiau organizacija, taip pergyvena. Pabrėžtina, kad per 35-rius metus Operetės Choras savo eilėse yra turėjęs ir perleides virš 400 lietuvišką dainą ir sceną mylinčių žmonių ir yra pastatęs su virš veikalų, iš kurių 34 operetės, tulos statytos po 8 ir 12 sykių. Pažymėtinos šios: Silvija, Šienapūtė, Adomas ir Ieva, Kornevilio Var-

pai, Cukrinis Kareivis, Gražioji Galatėja, Laima, Girių Karalius, Eglė Žalčiu Karalienė, Paulina, Daktaras, Beptonamis, Grigutis, Kova už Idejas, Čigonai, Pirmoji Gegužio, Daktaras Bailys, Concilium Fakultatis Išeivis, Raganius, Vaikas ar Mergaitė, Velnias Išradėjas, Karutė ir eilė kitų muzikalių veikalų. Be čia paminėtų lietuviškų, pastatyta ir iš kitų kalbų, verstu p. Pijaus Bukšnaičio veikalų. Operetės Draugija scenoje yra pastatęsi visas Miko Petrausko ir Šimkaus operetas.

Choras turėjo pertraukų ir organizacijos vardas keitėsi. Pirmiausiai gimė Scenos Mylėtojų Dr-ja, vėliau virto į Operetės Dr-ją ir ilgainiui išsivystė Operetės Choras. Vardas duotas nuo dažno statymo operetė. Pasak P. Bukšnaičio, ilgamečio choro režisoriaus ir veikalų vertėjo, "Jeigu nebūtų buvę Operetės Choro, tai lietuvių scena nebūtų sulaukus pasauliui žinomų operetė."

Ilgą metų eilę chorą mokė X. Strumskis. Strumskis mokydavo muziką. P. Bukšnaičis režisavo davė ir versdavo operetas. Veikalai vaidinami buvo tuo laiku pagarsėjusioje McCadden salėje Brooklyne, Tautiškame Name. Anais laikais operetėse yra dainavę mums žinomi: J. Butėnas, F. Morkus, A. Sodeika, K. Siauirusaitis, Aušrutė, M. Strumskienė, M. Kičiūtė, Rimkus, J. Valentis, Visminas, Česnavičiūtė, Kiduolis, C. Kažemėkas, V. Bukšnaičis, J. Jokubaitis, Eringis ir kt. Vyriausiasis roles vaidindavo bei dainuodavo K. B. Kraučiušas, kuris viso yra vaidinęs 86 veikalus, iš kurių 32 operetes ir scenoje yra vaidinęs virš 300 kartų.

Pirmasis Pasaulinis Karas choro darbų nesutrukdė, antrasis gi "davė atostogų" beveik 5 metus, nes visi vyrai, tuo metiniais choro buvo pašaukti į karą. Grįžus vyrams, choras vėl 1946 m. kovo mėn. 10 d. buvo atgaivintas.

Kaip jau minėjau X. Strumskis buvo ilgametis choro vedėjas, vėliau seka V. Tamkiūtė-Pranckienė, vadovavusi nuo 1937 iki 1947 m. (išskyrus karo metus), E. Hermanienė, Jung. Dirgencius ir dabar chorą moko atvykęs iš tremties prof. K. V. Banaitis.

35-ių metų sukakčiai paminėti Operetės Choras balandžio 23 d. Labor Lyceum salėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyne, rengia jubiliejinį koncertą. Ta proga bus išleista ir smulkesnė choro biografija. Petras Juknas

## LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITES AMERIKOS LIETUVY!

## Arthritis Pain

For quick, delightfully comforting help for aches and pains of Rheumatism, Arthritis, Neuritis, Lumbago, Sciatica, or Neuralgia try Remind. Works through the blood. First dose usually starts alleviating pain so you can work, enjoy life and sleep more comfortably. Get Remind at drugists today. Quick, complete satisfaction or money back guaranteed.

## HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home—easy and simple.



THE ELMO COMPANY  
DEPT. 565  
DAVENPORT, IOWA

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER



AR JIS TIKRAS DRAUGAS?

Išeinu su mano nauja pažįstama iš salės po 16-to vasario minėjimo. Publika išsina tyledama, jaučiamas susikaupimas.

Gal man paaiškinkite, kur man sėsti i autobusą? Esiu čia tik dvi savaitės, tai dar ne visai susivokiui. Mane iki čia atvežė, bet atgal turiu rasti kelią pati.

—Mielai, atsakau. —Einame i autobusų sustojimo vietą, bet mums nedaėjus—jis pravažiavo. —Turėsime dabar ilgiau laukti,—sakau.

—O, aš negaliu daugiau išnaudoti Tamstos gerumą—gyvai protestuoja ji—aš viena čia lauksiu.

—Bet aš mielai su Jumis lauksiu, pasikalbėsime. Gražų darbą varo tas "Meno mėgėjų ratelis"—ir reikšmingą... Malačius vyras tas jų Jokubauskas... ir jie visi! Juk jie, grįždami po dienos darbo iš šapų, savo poilsiu paskirtą laiką naudoja tokiam darbu. Galime džiaugtis, kad mūsų jaunimas toks, ir didžiutis juo...

—Tas teisybė,—sutinka ji. Bet žinote, prieš vaidinimą, kada pranešėjas per garsiakalbį pasakė:—Dabar kalbės musų žinomas veikėjas, draugas Kiškis, tai net nutirpau... pagalvojavau, kad gal ne f tą salę papuoliau? Ir instinktyviai mano akis stengėsi surasti, ar turi jisai revolverį

—Nesuprantu jus visiškai! Kodėl gi jis turi turėti revolverį?—Mat, Europoje "draugas" prie pavardės pridėta vartoja tikrai komunistai... Bet mano nerimas greit praėjo, nes kai jis pradėjo kalbėti, aš pajaučiau, kad jis joks "draugas" o laisvos Lietuvos garbingas sunus ir toks pat karštas patriotas, kaip ir aš. Supratau, kad jis taip pat jaučia ir kenčia kaip ir aš...

—Galiu jus nuraminti, kad jis tikrai joks "draugas"—atsakiau besijuokdama. —Mat, tėsė ji toliau, susirūpinusi dėl mano širdingo juoko—"laisvoje Lietuvoje mes buvome prapratę skirti žmones i tris kategorijas: draugai, pažįstami ir priešai.

Draugai—tai žmonės, kurių pažiuros dažniausiai sutampa su mūsų pažiuromis, kuriems rūpi mūsų rupeštis, džiaugiasi mūsų džiaugsmu, padeda pagal išgalę mūsų bėdoje ar nelaimėje. Tai žmonės, i kuriuos mes pirmiausiai kreipiames jeigu mus kas sleigia. Laimingas, kuris turi daug draugų, bet jie nebuna skaitlingi. Kreipdamiesi i mūsų draugą, mes visuomet vadiname jį tik vardu, nepridedami žodžio "draugą", nes tą draugystę mes jaučiame sielose. Daugiausia turime pažįstamų. Tai yra žmonės, mums daugiau ar mažiau simpatingi ir jie mums dažniausia yra abejingi. Ir pagaliau turime priešų, bet

čia turi but nuo mus pačių priguli...

—Bet kitaip yra dabar pavergtoje Lietuvoje. Ten nėra nei pažįstamų, nei priešų. Ten vien tik draugai! Ar ne gražu tai skamba?

—Labai! Tikras rojus.... Bet kodėl jūs manot, kad ten draugas—kalbėtojas turi turėti revolverį?

—Tai ne mano nuomonė, bet kad taip yra, tą žinau gerai begyvendama tarp "draugų" du metu.

—Tai kam gi jiems ten kalbos metu ginklas reikalingas?

—Geriausiu atveju, kaip baidyklė. —Kaip tai, kaip baidyklė? —klausiau nustebusi. Tai ką daro draugas - kalbėtojas su revolveriu kalbos metu?

—Paprastai jis jį tik padeda ant stalo, daugiau nieko. —Nesuprantu jus—atsakau.

—Mat, gali pasitaikinti, kad koks nors karštakošis draugas-klaudytojas gali pasakyti "juoda" ten, kur draugas-kalbėtojas pasako kad balta,—o visgi toks nekaltai ir ramiai ant stalo gulintis revolveris labai prisideda prie temperamento atsaldymo. Nematolonia buna, kada jis vartojamas, kaip kumščio jėgos pastiprinimo priemonė, kas ne retai dabar Lietuvoje pasitaiko. Dar man ten gyvenant atsitiko akis valščiuje, kad draugas Juozas draugiškame pasiūnekėjime su draugu Jurgiu perskėlė jam revolveriu lupą ir išmušė du dantu. O Papilėje asmeniškai žinojavau gražią merginą Agotą, kuri buvo visų Papildės draugų draugė, bet didžiausiu pasisekimu džiaugėsi draugas Petras. Ir draugė Agota pažadėjo draugui Petriui paragauti laisvos meilės vaisių, apie kurią draugas Petras mokėjo draugei Agotai labai gražiai kalbėti. Bet draugo Petro nelaimėj atvažiavo pas mus naujas politrukas, draugas Ovsėj, kuris dar gražiau mokėjo kalbėti draugei Agotai negu draugas Petras ir kurio draugė Agota labiau klausė. Rezultate: draugas Petras apklė draugę Agotą, o draugas Ovsėj, draugiškai užstojes draugę Agotą, perskėlė revolveriu draugui Petriui žandą.

—Tai gražūs dalykai darosi krašte, kur vien tik draugai gyvena!

—Vien tik draugai—pakartojė ji,—bet ne visi yra vienuodi, nes yra ir tikrų draugų.

—Kaip tai—tikrų. Juk netikras—negali buti draugu!

—Tai tik mūsų supratimu, pas juos kitaip. Pati dažnai per radio girdėdavau tą jų išsireiškimą—tikras draugas. Tuomet galvojavau, kad tikrais draugais jie vadiną visus tuos, kurie jiems ypatingai atsižymėjo, kuriuos jie visuomet per radiją ir spaudoje iki debesų iškeldavo. Bet paskui supratau, kad tai ne jie. Nes laikui bėgant, dingdavo viens po kito iš laikraščių skilčių jų draugų vardai. Ir kur jie taip staiga dinga, tie draugai—herojai?

—Gal sau draugiškai perskėlė galvas ir negali eiti tarnybą? —Nemanau. Gal vyriausias draugas pajuto, kad jie ne "tikri", kaip tai pav. Tuchačevskij, ir—kaip jį—nusiuntė juos i kitą pasaulį?

Nūtilome abi. Sunkios mintys slėgė.

—Vartodami nuolat tą žodį "daugas" jie kartais prieina prie kuriozų,—pertraukė jį susidariusią tylą. Taip pav. viename komjaunuolių susirinkime šaunus jų vadas (Smetonos laikų už smulkias vagystes dažnai tupintis šaltojoj)—grąsinda mas kam tai nematomam revolveriu šaukė:

LINKSMŲ VELYKŲ VISIEMS LIETUVIAMS

Lietuviška Vaistinė—Ideal Pharmacy sveikina visus vietinius ir užsieni gyvenančius lietuvius, linkėdama visiems linksmy Velykų ir viso gero.

Lietuviška Vaistinė praneša, kad Velykoms ji turi ypatingai skanių saldainių, riešutų, degtinės, vyno, alaus ir visokių gražių dovanų vaikučiams. Dovanos yra labai pigios ir gražiai papuoštos, kad suteiktų vaikučiams linksmybę.

Lietuviška Vaistinė turi visus įrankius marginimui kiaušinių ir gražių margučių parodą lange.

Lietuviška Vaistinė - Ideal Pharmacy

29-31 Kelley Square, Worcester, Mass.



WORCESTERIO MARGUMYNAI

Prie kelias dienas įvyko Liet. Remti Dr-jos 1-mo skyriaus susirinkimas. Labai džiugu, kad didelis burys mielių naujakurių dalyvavo ir domėjosi susirinkimo eiga.

Aš tikiu, kad tokios sueigos suartins vienus su kitais. Artimoje ateityje, kaip jaunieji, taip ir senieji jausis vienos šeimos nariais.

Labai gražų įspūdį darė i susirinkusius—prie stalo mišrus prezidijumas. Gabūs vyrų tiksliai ir sumaniai atsakinėjo i klausimus.

Valdyba: pirm. M. Žemaitis; Vice-pirm. P. Aukštulis ir dr. M. Vaitšnoriene; Sekretoriai, Jonas Vizbara, Inž. J. Kiškis ir inž. J. Dvareckas, inž. glob. A. Petrauskis, K. Česna ir V. Mitrikas; J. Kiškis skaitė senatorių ir kongresmonų laiškus, kurie prisiuntė labai palankius lietuviams, dėkodami už vasario 16-tos dienos gautas rezolucijas.

Nutarta iš išdo aukoti "Amerikos Lietuviaiui \$15.00 del spaudos palaikymo. Taip pat auka paskirta dr. Jono Šliupo—Paminklo Fondui \$25.00

Piknikas—Gegužinė L. P. K. Vasarnamy, "Bungalow", įvyks gegužės 7-tą dieną, nors vieną

—Su mumis, liaudies draugais, turės dabar atsiskaityti tas buožė, kraujagerys, DRAUGAS Strazdas! Dabar musų eilė! Mes jam parodysime, kaip buti liaudies priešui! O, pagaliau ir mano autobusas—pridūrė ji.

—Bet palaukit, visgi dar ne pasakėte, kad gi yra tas jų tikras draugas?

—Pati nežinau, bet manau, kad—revolveris,—tą pasakiusi įlipo i autobusą.

Worcesterietė

savitė prieš Motinų Dieną. Bet bus motinėlis pagerbtos ir apdovanotos, ypatingai senutės ir daug šeimos turinčios.

Taip pat dar yra siunčiami pakietėliai, vargan patekusiems tremtiniam i Vokietiją. Bus kviečiamas "Meno Ratelis" programą išpildyt. Susirinkimas buvo sekmingas.

A.L.T. Sandaros 16-ta kp. susirinkimas taip pat buvo labai sekmingas. Keletas labai malonių tremtinių išsirašė i Sandara, kaip tai:—Kaz. Blažys, J. Vizbara, J. Matjošaitis, Vyt. Pazjaujis ir kiti. Gegužinė—piknikas įvyks birželio 4-tą dieną, Babrausko pavilijone, Leicester Mass. Tikimasi dalyvauš "Drum Corps"—Bugnų ir Trimitų orkestras ir vaikučių choras, taip pat ruošiamasi artimiausioj ateityje suruošti paskaitą ir šokius, bus greitai pranešta, plačiau apie tai.

Pereitą šeštadienį pas p.p. Joną ir Marijoną Endzelius atvyko iš Europos p. Endzelio serseris sunus Petras Jurgaitis. Endzeliai džiaugėsi sulaukę svečio. J. K.

Virtuvės Komplektas (Setas) Dėl Pardavimo

Baltos ir juodos spalvos, stalias su porcelėniumi viršumi (porcelain top), ir 4 kreslais. Dėl informacijų kreipkitės—telefonu 6-4571.

MR. ED. BARTKUS, 41 Plantation St. - Worcester. (13-14)

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

Musų

REMĖJAMS ir DRAUGAMS JONAS DVARECKAS



Mėsos ir Valgomųjų Daiktų Krautuvė

99 WARD STREET

TEL. 5-9726

Worcester, Massachusetts



Linksmų Velykų Švenčių

Visiems Musų

Remėjams ir Draugams

BROCKELMAN BROS.

WORCESTER MARKET—Main & Madison Streets

FRONT ST. MARKET—242 Front Street

LINCOLN SQUARE MARKET—12 Lincoln Square

CENTRAS DEL VELYKINIŲ VALGIŲ

Dėmesis Worc. Mot. Klubui

Kovo 14-tą susirinkimas įvyko, vedėja Mrs. M. Dodge. Naujos narės priimtos: Miss. L. Simokauskas, Mrs. A. Simokauskas ir Mrs. Matson. Turėjom labai gražų "Fashion Show". Visos narės buvo labai patenkintos dar ir dabar kalba apie tai.

Šį mėnesį, bal. 11, turėsime kortų lošimą, gerai losėjai bus duotas gražus prizas. Visos narės rengitės ir tą svarbų ir pelningą susirinkimą. J. N. Nevis

CHURCHILL NETIKI I KARĄ

Vienoje savo kalbų Anglijos parlamentui Churchillis pabrėžė, kad netikės i greitą kito karo atėjimą. Jis mano, kad laikui bėgant, bus galima rasti bendrą kalbą su Rytai.

ATSTATYKIME Susivienijime Lietuvių Amerikoje

Ekonomingą tvarką. Sutvarkykime kelionių ir algų išlaidas. Atnaujinkime SLA garbę ir narių entuziazmą. Išlyginkime teisingai narių mokesčius. Padarykime "Tėvynę" laikraščiu.

—Išrinkime atgal—

ADV. F. J. BAGOČIŲ S.L.A. PREZIDENTU!

Juozas Taurinskas, B. Organ. 359 Kuopos, 15 Trimont St., So. Boston, Mass.

Alex Lucas Pirm. 175 Kuopos, 461 Ashmont St., Dorchester, Mass.

BARGENŲ CENTRAS prie 129 Millbury gatvės

Drabužių Sandėlis dėl Vyrų, Moterų ir Vaikų

Bukite pasiroušę VELYKOMS

Nužemintos kainos patenkins Jus

Atsidarys—KOVO (MARCH) 9-tą

IEŠKO DARBO

Kazys Kilkauskas DP gyv. 13 1/2 Mendon str. pas Nemurire, norėtų gauti darbą prie ukds. Jo amatas—stalius arba dailė. Vidutinio amžiaus žmogus. Kreipkitės viršų paduotu adresu.

Advertisement for 'Bubong' featuring a woman's portrait and text: 'skubintai vestuvėms porūkeliai kvepalai i Bubong 311 main gatvės WORCESTER, MASS. Įsteijta 1900 Tel. 3-4180'

Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip, kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naujų spėkų ir energijos. Klekvienas kas tik nori buti visados sveikas, turėtų vartoti TRE-JANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nerviškumo, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklės skaudėjimo, karščiavimo, krupo, blogo upo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios parsiduoda po \$1.00, su prisuontimu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.



Medus Jau Čia

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko i paliko Amerikos Lietuvio krautuvėję šviesaus medaus. Medus parsiduoda po \$1.00 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 aunų 35c. Koriukai parsiduoda po 60 centų. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

Išveža Pelenus

Lietuvis išveža pelenus, liekanas, ir šiaip įvairius daiktus. Geras patarnavimas tame darbe. Teiraukitės del kainos ir pasitarimo pas:

ALBERTA SMOLSKI Dienomis—Tel. 2-4888 Vakaraš—Tel. 5-6751

Carroll Funeral Home

PETER F. CARROLL, Savininkas

Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester

Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcestery

Tels.: 4-6757 — 6-7297

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIAIS IŠ THE EYEGGLASS SHOP

10 Millbury Gatvės (Prie Kelley Aikštės) Receptai Išpildomi



Tel. Dien 3-8851 9:30 to 6:00 P.M. Akiniai Daromi ir Talsomi

VAL. J. WADOWSKI, Optikas 25 Metų Patyrimo—Patenkinimas Gvarantuotas

Amerikos Lietuvio Spaustuvėje Atlieka Visokius Spaudos Darbus Amerikos Lietuvis - 14 Vernon St. - Worcester, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programos sekm., bal. 9-tą d. per stoiją WBMS, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val ryte bus sekantis:

- 1—Muzika. 2—Dainos. 3—Magdutės pasaka.

Po programos prašome parašyt laiškėlių ar atvirutę i stoiją WBMS, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykit ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

S. Minkus, Garsintojas

J. M. Nevis

Lietuvių Aukšinių Daiktų Krautuvė

165-A GREEN STREET WORCESTER.

Didelis pasirinkimas—įvairių rušių aukšinių žiedų, Vedybinių ir Gimtadienių. Moderniškiausios rušies Deimantų, pritaikomi kiekvienai rankai, su garantija. Aukščiausios rušies laikrodėlių: Hamilton, Elgin, Longine, Wittnauer, Gruen, Bulova, Croton, Parker ir kitokių.

Visokios rušies Laikrodžių, virtuvės, elektrikinių ant sienos skambančių dėl prikėlimo; Sidabrinų ir sidabruotų peilių setų. Populiariškų išdirbusių; elektrikinių skustuvių—Sunbeam ir Shich, ir kitokių.

Jeigu Tamstoms reikėtų kam dovanų duoti, mes turim elektrikinių prosų, kava automatiškų "percolators", kristalinių ir sidabrinų rožančių. Mes duodam lengva išmokestimi.

KRAUTUVĖS VALANDOS:

Nuo ryto 9:00 iki 6:45 vak.—šeštadieny iki 9:00 vak.